

**Powiatowy Urząd Pracy
w Mławie
Centrum Aktywizacji Zawodowej**

ul. Piłsudskiego 43,
06-500 Mława
tel. (23) 654-39-18, 654-52-85
fax. (23) 654-52-86

ul. Wyspiańskiego 7,
06-500 Mława
tel. (23) 655-19-96, 654-34-01
fax. (23) 654-34-04

Analiza zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy w powiecie mławskim

MŁAWA

2014

Spis treści

Wstęp.....	3
1.Podstawowe informacje o powiecie	6
2.Sytuacja demograficzna w powiecie mławskim	10
3.Sytuacja ekonomiczna w powiecie mławskim.....	24
3.1.Sytuacja osób pracujących	24
3.2.Przedsiębiorczość i gospodarka	25
3.3.Bezrobocie w powiecie mławskim.....	31
3.3.1.Bezrobocie w powiecie mławskim na koniec września 2013	35
3.3.1.1.Bezrobotni poniżej 30 roku życia.....	40
3.3.1.2.Bezrobotni do 25 roku życia	45
3.3.1.3.Bezrobotni powyżej 50 roku życia.....	50
3.3.1.4.Bezrobotni niepełnosprawni.....	54
3.3.1.5.Bezrobotni pedagodzy	55
4.Liczba i struktura ofert pracy zgłaszanych do Urzędu Pracy w Mławie.....	57
5.Potrzeby kwalifikacyjno-zawodowe lokalnego rynku pracy jako podstawa do planowania szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych.....	61
5.1.Potrzeby kwalifikacyjno-zawodowe pracodawców i bezrobotnych wynikające z analizy danych zastanych	62
5.2.Potrzeby kwalifikacyjno-zawodowe pracodawców i bezrobotnych zidentyfikowane w wyniku badania ankietowego	66
5.3.Różnice i podobieństwa potrzeb ze względu na źródło danych.....	73
5.4.Kierunki szkoleń, staży i przygotowania zawodowego wynikające z analizy danych zastanych	74
5.5.Kierunki dotychczasowych i planowanych szkoleń, staży i przygotowania zawodowego wynikające z badań ankietowych	75
5.6.Różnice i podobieństwa potrzeb ze względu na źródło danych.....	76
6.Planowana oferta edukacyjna.....	77
7.Przewidywane kierunki rozwoju powiatu mławskiego.....	78
Podsumowanie	80

Wstęp

Dynamicznie rozwijający się rynek pracy związany ze stopniowym przechodzeniem do Gospodarki Opartej na Wiedzy (GOW), której podstawą jest kapitał ludzki wymusza zdobywanie wyższego wykształcenia, doświadczenia i nowych umiejętności. O szansach rozwoju w coraz większym stopniu decydować będzie ludzki potencjał intelektualny oraz wiedza związana z najnowszymi osiągnięciami współczesnej nauki. Główną barierą wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy w formie zatrudnienia osób, w którym ten kapitał jest nagromadzony, jest rosnąca stopa bezrobocia. Celem działań podejmowanych przez Urząd Pracy powinno być zwiększenie mobilności i kwalifikacji zawodowych mieszkańców powiatu oraz dostosowanie tych kwalifikacji do potrzeb rynku, ale także zmiana profilu kształcenia. Zasoby ludzkie właściwe dla zbudowania nowej gospodarki to pracownicy o wysokich kwalifikacjach zawodowych opartych o rzetelne wykształcenie, obeznani z techniką informatyczną, znający języki obce, mobilni oraz posiadający motywację do twórczego i efektywnego działania na rzecz nowoczesnej gospodarki. Nieadekwatny do potrzeb rynku pracy poziom wykształcenia mieszkańców stanowi barierę rozwoju gospodarczego regionu. Szkolenie w zakresie zawodowym, podnoszenie umiejętności językowych oraz kompetencji interpersonalnych pracowników stanowią warunki dla rozwoju zasobów ludzkich na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz poprawy zdolności mieszkańców do adaptacji na rynku pracy. Powyższe działania są koniecznym i uzupełniającym elementem osiągnięcia społecznej i gospodarczej spójności powiatu.

Decydujące znaczenie dla wzrostu gospodarczego w powiecie mławskim ma duża podaż wykwalifikowanej siły roboczej. Konieczne jest zatem zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę i zwiększenie liczby młodych kończących szkolenia zawodowe. Niemniej jednak przygotowując programy kształcenia i szkolenia, należy przyjąć za podstawę zapotrzebowanie rynków pracy oraz zadania, które rzeczywiście trzeba podjąć. Malejące zatrudnienie i pilna potrzeba wzrostu gospodarczego powodują, że niezbędny staje się wysoki poziom wykształcenia kolejnych pokoleń młodzieży wchodzących na rynek pracy, odpowiadający istniejącym i przyszłym potrzebom.

Poniższy syntetyczny raport zbiorczy został opracowany w celu przeanalizowania sytuacji społeczno – gospodarczej powiatu mławskiego i kierunków rozwoju zasobów ludzkich powiatu poprzez organizację szkoleń, staży, przygotowania zawodowego dorosłych, a także określenia liczby i struktury kwalifikacyjno–zawodowej pracowników poszukiwanych przez pracodawców. Poniższa analiza pozwoli na zwiększenie efektywności działań

Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie, dzięki dostosowaniu ich kierunków do potrzeb pracodawców i pracobiorców, poprzez określanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. Prowadzić będzie również do wyłonienia grup docelowych, dla których realizowane będą programy aktywizacji zawodowej oraz wskaże rozwiązania problemów zawodowych w ramach tej formy pomocy. Ponadto celem analizy jest stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym, usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planach zatrudnieniowych na rok przyszły oraz posiadanych zasobach ludzkich. Raport zawiera:

- analizę gospodarki powiatu mławskiego (uwarunkowania demograficzne, ekonomiczne, edukacyjne powiatu mławskiego)
- analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy (struktura poszukujących pracy u pracujących, struktura podmiotów gospodarczych powiatu mławskiego, struktura zawodowa oferty pracy),
- analizę przewidywanych kierunków rozwoju powiatu, na tle kierunków rozwoju województwa (potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe strony popytowej i podażowej rynku pracy).

Do przygotowania poniższego raportu wykorzystano wyniki badań ilościowych popytowej i podażowej strony rynku pracy. Badanie ilościowe przeprowadzono za pomocą metody badawczej PAPI, czyli bezpośredniego wywiadu z respondentami za pomocą ankiety papierowej, którymi były zarówno osoby uprawnione do szkoleń zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie, jak i pracodawcy z terenu powiatu mławskiego. Metoda ta została wybrana ze względu na wysoką zwrotność ankiet kierowanych do respondentów, możliwość bieżącego monitoringu postępu prowadzonego badania oraz wysokie prawdopodobieństwo uzyskania wiarygodnych wyników. Ankiety wśród osób uprawnionych do szkoleń zostały przeprowadzone w siedzibie Centrum Aktywizacji Zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie przez pośredników pracy i specjalistę ds. rozwoju zawodowego w trakcie wizyt respondentów. Objęły one 200 osób, które wyraziły chęć przekwalifikowania zawodowego, uzupełnienia lub nabycia takich kwalifikacji. Wywiady z pracodawcami przeprowadzone zostały w trakcie wizyt pośredników odpowiedzialnych za kontakty z przedsiębiorstwami w siedzibach respondentów. Ankieta objęła 100 pracodawców z terenu powiatu mławskiego.

Do opracowania poniższego raportu wykorzystano wewnętrzne i zewnętrzne zasoby danych oraz materiały źródłowe takie, jak:

- wewnętrzne zasoby danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie – rejestr pracodawców krajowych, karty pracodawców krajowych, z którymi współpracuje Powiatowy Urząd Pracy w Mławie, raporty z Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, system informatyczny Syriusz Std, Załącznik 1 i Załącznik 3 do Sprawozdania MPiPS – 01,
- zewnętrzne zasoby danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, dane statystyczne zamieszczone w Bazie Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Strategia Rozwoju Powiatu Mławskiego na lata 2014-2020, Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020, Rejestr Instytucji Szkoleniowych, system REGON.

1. Podstawowe informacje o powiecie

Powiat mławski położony jest na Nizinie Północnomazowieckiej nad rzeką Mławką w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego. Długość wszystkich granic powiatu wynosi 207,5 km. Od strony południowej powiat mławski graniczy z powiatem płońskim (13 km), od strony południowo – wschodniej z ciechanowskim (57,5 km), od wschodniej z przasnyskim (30,5 km), a od zachodniej z żuromińskim (51,5 km). Łączna długość granic z powiatami województwa mazowieckiego wynosi 152,5 km. Jeśli chodzi o długości granic z powiatami województwa warmińsko – mazurskiego wynoszą one odpowiednio: z powiatem działdowskim 31,5 km, z nidzickim 23,5 km, czyli łącznie 55 km.

Rysunek 1. Położenie powiatu mławskiego

Źródło: www.powiatmlawski.pl

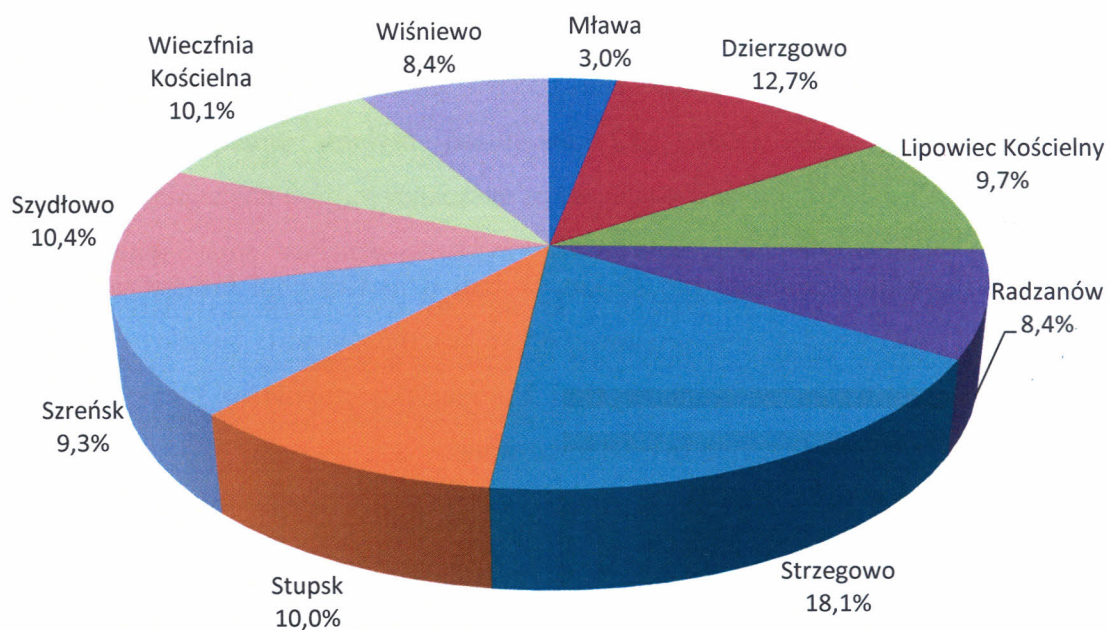
Zasięg terytorialny powiatu to 9 gmin wiejskich: Dzierzgowo, Lipowiec Kościelny, Radzanów, Strzegowo, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wieczfnia Kościelna, Wiśniewo i jedna miejska – Mława, która jest stolicą powiatu. Powiat mławski zajmuje powierzchnię geodezyjną 118 182 ha. Gęstość zaludnienia wynosi 63 os./km². Największą powierzchnię zajmuje gmina Strzegowo (21 421 ha), a najmniejszą - miasto Mława (3 487 ha). Ogółem, tereny wiejskie zajmują 114 695 ha, a tereny miejskie - 3 487 ha.

Rysunek 2. Podział powiatu mławskiego

Źródło: www.gminy.pl

Wykres 1. Procentowy udział poszczególnych gmin w powierzchni powiatu mławskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jednym z walorów miasta jest korzystny układ komunikacyjny i dobre połączenia z najważniejszymi ośrodkami w kraju. Istotnym czynnikiem jest atrakcyjne usytuowanie zarówno pod względem infrastruktury drogowej, jak i kolejowej. W Mławie działa dworzec autobusowy

zlokalizowany w centrum miasta. Fundamentalne znaczenie ma główny szlak kolejowy Warszawa–Gdańsk, będący częścią magistrali europejskiej E-65 Gdańsk–Wiedeń. Przez Mławę przebiegają następujące drogi:

- droga krajowa:

nr 7, łącząca południe Polski z Pomorzem, prowadząca z Gdańska przez Warszawę do granicy ze Słowacją; droga ta jest częścią międzynarodowej drogi europejskiej E77, prowadzącej przez Słowację do Budapesztu,

- drogi wojewódzkie:

nr 544 Brodnica-Działdowo-Mława-Przasnysz,

nr 563 Rypin-Zuromin-Mława,

nr 615 Mława-Ciechanów,

- drogi powiatowe:

nr 351 Szreńsk-Mława,

nr 303 Turza-Krępa-Lewiczyn-Mława,

nr 312 Mława-Windyki-Wieczfnia,

nr 320 Mława-Dębsk-Dzierzgowo,

nr 352 Turza-Łomia-Mława.

Długość dróg przebiegających przez Mławę wynosi:

- drogi krajowe: 6 km,

- drogi wojewódzkie : 9,3 km,

- drogi powiatowe: 14 km,

- drogi miejskie (gminne): 145,23 km, w tym o nawierzchni bitumicznej 73,74 km, z kostki brukowej 4,40 km, gruntowej 65,15 km, tłuczniowej i betonowej 1,94 km.

Dzięki współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej stopniowo i etapami wszystkie wymienione szlaki komunikacyjne są modernizowane.

W roku 2012 na budowę infrastruktury drogowej na terenie miasta Mława wydano prawie 1,5 mln. zł.

W badanym okresie zrealizowano wiele ważnych przedsięwzięć inwestycyjnych:

- wybudowano zatoki autobusowe w ciągu drogi wojewódzkiej nr 544-Al. Piłsudskiego;
- przebudowano chodniki wzdłuż ul. Wójtostwo, ul. Piechowskiego, ul. Mariackiej;
- wybudowano odcinek ulicy dr M. Łojewskiego łączącej ul. Wysoką z ulicą osiedlową;
- wybudowano chodnik wzdłuż ul. Batalionów Chłopskich;

- przebudowano nawierzchnię żwirową na nawierzchnię z destruktu asfaltowego na: ul. Wiśniowej, ul. Malinowej, ul. Dalekiej;
- wybudowano zatoki parkingowe na ul. Mariackiej;
- przebudowano nawierzchnię chodnika na odcinku ul. Powstańców Wielkopolskich;
- przebudowano chodnik wzdłuż ul. Moniuszki i ul. ZWM.

Równocześnie zauważa się potrzebę dalszych remontów chodników i budowę nowych, głównie poza centrum i na obrzeżach miasta.

Należy również zaznaczyć, że poprawił się stan infrastruktury społecznej, w związku z realizacją inwestycji dla oświaty:

- przy Szkole Podstawowej Nr 6 wybudowano szkolny plac zabaw w ramach rządowego programu "Radosna Szkoła" oraz dokończono budowę sali sportowej;
- przy Zespole Placówek Oświatowych Nr 2 zakończono budowę przedszkola;
- na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji zakończono budowę kompleksu boisk sportowych - inwestycji w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012”.

W 2012 roku rozpoczęto prace związane z rewitalizacją zabytkowego ratusza. Prace były kontynuowane również w roku 2013.

W celu rozwiązania problemu ruchu samochodowego w centrum Mławy, we wrześniu 2009 r. wydzielono Strefę Płatnego Parkowania. Ponadto z roku na rok wydzielane są dodatkowe, bezpłatne miejsca postojowe. Co więcej, wraz z budową nowych i przebudową istniejących dróg, wyznaczane są także nowe ścieżki rowerowe.

Analizując dane zawarte w tabeli dotyczącej stanu komunalnej infrastruktury technicznej, można zauważyć że z roku na rok poprawia się stan pozostałej infrastruktury miejskiej. W roku 2012 zwiększyła się długość sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, wzrosła także liczba kilometrów dróg o nawierzchni bitumicznej.

Tabela 1. Stan komunalnej infrastruktury technicznej (2008-2012)

Infrastruktura	2008	2009	2010	2011	2012
Długość czynnej sieci wodociągowej bez przyłączy (w km)	93,9	94,9	96,77	97,03	97,03
Długość połączenia do sieci wodociągowej budynków mieszkalnych i zbiorowego	87,4	88,3	90,4	90,8	91,34

zamieszkania (w km)					
Połączenia do sieci wodociągowej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (w szt.)	3 741	3 787	3 887	3 897	3 939
Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej bez przykanalików (w km)	53,3	54,5	55,7	56,6	57,15
Długość połączenia do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (w km)	24,7	25,7	26,8	26,9	27,35
Połączenie do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (w szt.)	1 676	1 755	1 815	2 465	2 490
Długość dróg gminnych (w km)	94,20	97,26	133,20	133,20	145,23
w tym o nawierzchni:	w tym:	w tym:	w tym:	w tym:	w tym:
- bitumicznej	64,73	66,6	66,6	69,26	73,74
- z kostki brukowej	2,59	3,98	4,05	4,75	4,40
- gruntowej	25,48	25,48	60,72	57,34	65,15
- tłuczniowej, betonowej i innej	1,40	1,20	1,83	1,85	1,94
Długość dróg powiatowych	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0
Długość dróg wojewódzkich	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3

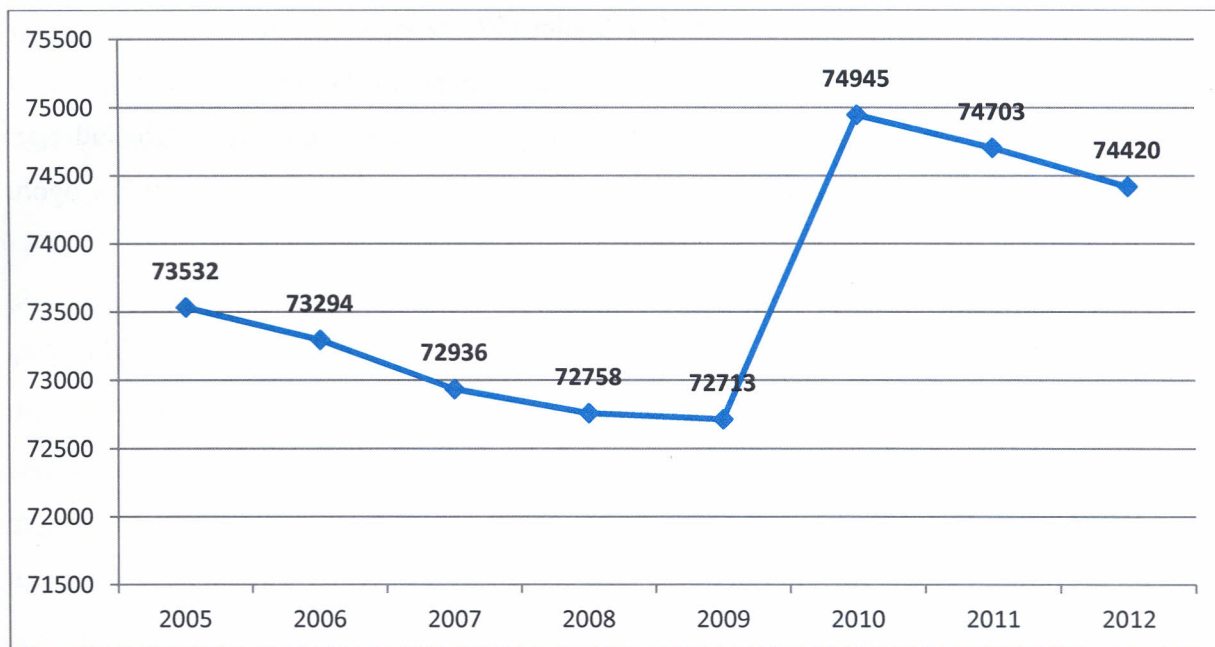
Źródło: dane Urzędu Miasta w Mławie

2. Sytuacja demograficzna w powiecie mławskim

Badanie zmian demograficznych prowadzone jest w oparciu o dane zbierane przez Główny Urząd Statystyczny w Banku Danych Lokalnych (do 30 listopada 2010 roku był to Bank Danych Regionalnych).

W ostatnim dniu grudnia 2012 roku powiat mławski zamieszkiwało faktycznie 74 420 osób, w tym 36 593 mężczyzn (49,2%) i 37 827 kobiet (50,8%). Spośród ogółu mieszkańców powiatu, większość, tzn. 43 451 osób zamieszkuje na wsi (58,4%).

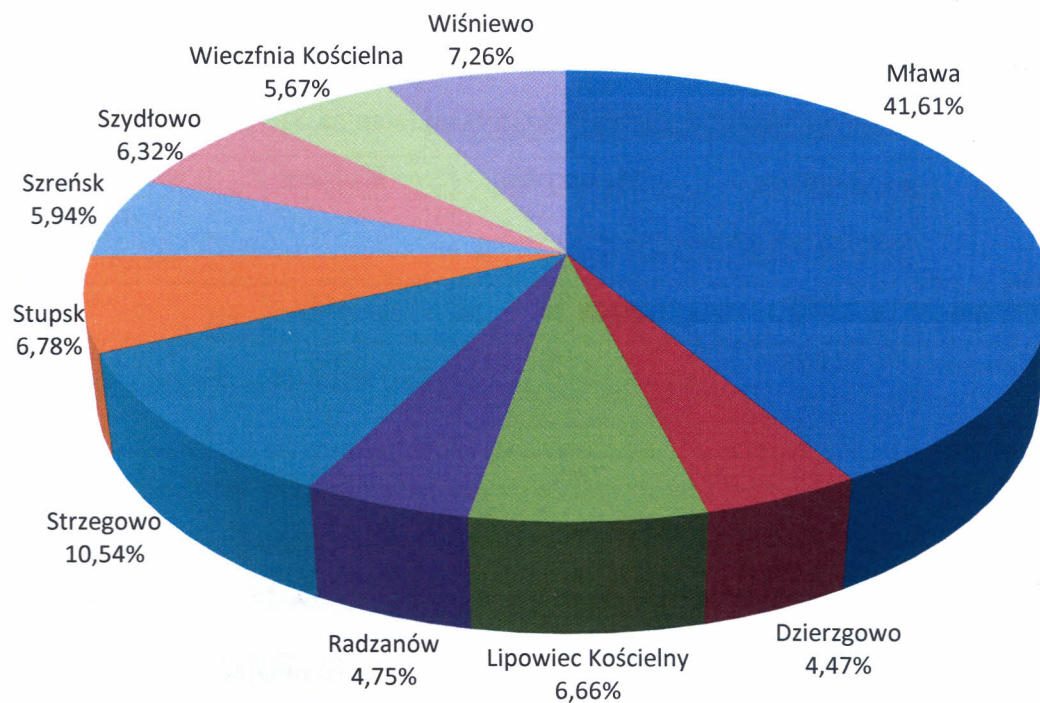
Wykres 2. Liczba ludności w powiecie mławskim w latach 2005-2012

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jak pokazują dane GUS, liczba ludności od 2010 roku systematycznie spada.

Wykres 3. Procentowy udział liczby ludności w powiecie mławskim w podziale na gminy (stan na koniec 2012 roku)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba ludności w wieku produkcyjnym wynosi 46 826 osób (62,92%), w tym 25 135 mężczyzn (68,7% ogółu mężczyzn) i 21 691 kobiet (57,3% ogółu kobiet). Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 18 roku życia) wynosi 14 847 osób (19,95%), w tym 7550 mężczyzn (20,6% ogółu mężczyzn) i 7297 kobiet (19,3% ogółu kobiet). Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wynosi 12 747 (17,13%), w tym 3908 mężczyzn (10,7% ogółu mężczyzn) i 8839 kobiet (23,4% ogółu kobiet).

W porównaniu do 2011 roku liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 127 osób, zaś w wieku poprodukcyjnym zwiększyła o 277 osób. Dostatecznie zmniejszyła się również proporcja pomiędzy liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym – w 2012 roku wyniosła 2100, gdzie w 2011 wynosiła 2796. Zatem taka sytuacja nie napawa zbyt dużym optymizmem. Co za tym idzie – ludność w wieku produkcyjnym będzie w coraz większym stopniu obciążona pracą na rzecz pokolenia w wieku poprodukcyjnym.

W 2012 roku na terenie powiatu mławskiego występuje ogólna przewaga liczby zgonów (806) nad liczbą urodzeń żywych (702). W 2011 roku odnotowano 886 zgonów oraz 842 urodzenia żywe, czyli w badanym roku odnotowano aż o 140 urodzeń mniej. W analizowanym okresie wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców jest ujemny i wynosi (-1,39). W tym kontekście optymizmem napawa liczba zawieranych małżeństw (455) nad rozwodami (101). Wskaźnik zawieranych małżeństw na 1000 mieszkańców (6,10) jest ponad czterokrotnie wyższy od wskaźnika rozwodów na 1000 mieszkańców (1,3).

Tabela 2. Ruch naturalny ludności w powiecie mławskim (stan na 31.XII.2012)

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	wskaźnik na 1000 ludności/1000 urodzeń żywych
Urodzenia żywe	702	358	344	9,41
Zgony ogółem	806	446	360	10,81
Zgony niemowląt	5	2	3	7,12
Przyrost naturalny	-104	-88	-16	-1,39

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

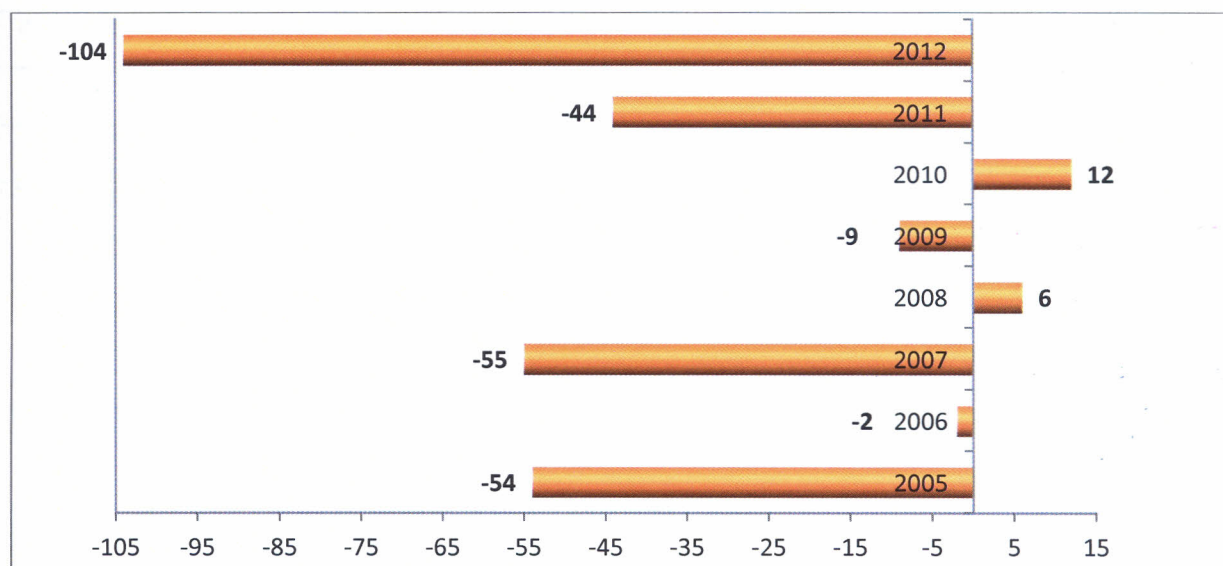
Poniżej zamieszczono zobrazowanie graficzne przedstawiające kształtowanie się liczby urodzeń i zgonów w powiecie mławskim na przestrzeni ostatnich 8 lat.

Wykres 4. Liczba urodzeń i zgonów w powiecie mławskim w latach 2005-2012

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Wykres 5. Przyrost naturalny w powiecie mławskim w latach 2005-2012.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Analizując dane przedstawione na powyższych wykresach wyraźnie widać, że w 2012 roku w powiecie mławskim, podobnie jak w roku ubiegłym, w wyniku przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń, odnotowano ujemny przyrost naturalny (-104). Na przestrzeni ostatnich 8 lat dodatni przyrost naturalny odnotowano w roku 2008 oraz 2010.

Podstawowe dane demograficzne dla poszczególnych gmin w powiecie mławskim za rok 2012 zestawiono w tabeli 3. Co ciekawe, analiza danych pozwala stwierdzić, iż we wszystkich gminach wiejskich odnotowano ujemny przyrost naturalny, jedynie gmina miejska (Mława) może pochwalić się dodatnim przyrostem naturalnym, który w wyniku wyraźnej przewagi liczby urodzeń nad liczbą zgonów w 2012 roku wyniósł 45.

Tabela 3. Dane demograficzne dla gmin powiatu mławskiego za 2012 rok

Gmina	Liczba ludności	Liczba małżeństw	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny
Mława	30969	182	294	249	45
Dzierzgowo	3323	16	38	41	-3
Lipowiec Kościelny	4953	26	33	57	-24
Radzanów	3537	13	31	60	-29
Strzegowo	7844	41	75	106	-31
Stupsk	5046	37	47	65	-18
Sześćsk	4421	33	48	55	-7
Szydłowo	4704	29	50	68	-18
Wieczfnia Kościelna	4222	38	43	55	-12
Wiśniewo	5401	40	43	50	-7
Powiat	74420	455	702	806	-104

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Migracja (z łacińskiego *migratio* – wędrówka) jest to przemieszczanie się mieszkańców kraju lub regionu. Natomiast **saldo migracji** jest to różnica między liczbą osób, które napłynęły a liczbą osób, które opuściły dane terytorium w badanym okresie.

Według Banku Danych Lokalnych za 2012 rok saldo migracji wewnętrznych ludności powiatu mławskiego jest ujemne i wynosi minus 147 (w 2011 r. – minus 202). Saldo migracji zagranicznej w 2012 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, było dodatnie i wyniosło plus 1 (w 2011 r. – plus 4). Według tych danych w badanym okresie nastąpiło więcej wymeldowań w ruchu wewnętrznym (ogółem 818, czyli o 50 mniej niż w roku 2011) niż zameldowań (ogółem 671 czyli o 5 więcej niż w 2011 roku) na terenie powiatu. Porównując dane z rokiem

2011 można również zaobserwować niepokojący fakt, że liczba emigracji na pobyt stały zwiększa się - w stosunku do poprzedniego roku wzrosła o 4 (w 2011 r. – 4). Co więcej, w dalszym ciągu znaczna część mieszkańców powiatu pozostaje za granicą, na co może wskazywać znikoma liczba zameldowań z zagranicy (ogółem 9).

Przyczyny migracji mogą mieć różny charakter np. ekonomiczny czy polityczny. Migracje w powiecie mławskim są zarówno wynikiem mobilności edukacyjnej ludności, czyli powodowane są zmianą pobytu w związku z podejmowaniem nauki w szkołach średnich i wyższych. Migracje ludności mogą także wiązać się z poszukiwaniem przez mieszkańców korzystniejszych warunków ekonomicznych, przede wszystkim z poszukiwaniem nowej, lepszej pracy. Jedną z głównych i uniwersalnych przyczyn migracji zarobkowych są różnice między poszczególnymi rynkami w zakresie możliwego do uzyskania dochodu, kolejną może być także rosnące bezrobocie. Zatem brak pracy wpływa pozytywnie na skłonność do opuszczania danego obszaru. Przyczyn migracji można dopatrywać się również w tzw. mobilności małżeńskiej, czyli zmianie miejsca zamieszkania z racji zmiany stanu cywilnego. Można zatem przewidywać, iż obecne tendencje demograficzne związane z migracją ludności w powiecie mławskim utrzymają się przez kolejne lata.

W powiecie mławskim funkcjonuje 35 szkół podstawowych, 17 gimnazjów, 6 zasadniczych szkół zawodowych, 7 zawodowych szkół średnich, 13 ogólnokształcących szkół średnich, które nie dają żadnego zawodu, 13 szkół policealnych, a także 2 szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych oraz 2 szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. W mieście Mława funkcjonuje Zamiejscowy Wydział Elektroniki, Dziennikarstwa i Technik Multimedialnych, który przynależy do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Ciechanowie.

Tabela 4. Infrastruktura szkolna w powiecie mławskim w 2012 roku

Rodzaje szkół	Liczba szkół	Liczba uczniów			Liczba absolwentów		
		ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Szkoły podstawowe							
Szkoły podstawowe	34	4496	2301	2195	917	458	459
Szkoły podstawowe specjalne	1	48	30	18	11	8	3
Gimnazja							
Gimnazja	15	2699	1369	1330	927	490	437

Gimnazja specjalne	1	37	28	9	15	6	9
Gimnazja dla dorosłych	1	40	37	3	56	55	1
Szkoły zawodowe							
Zasadnicze szkoły zawodowe	4	392	294	98	131	98	33
Szkoły zawodowe przysposabiające do pracy zawodowej specjalne	1	24	13	11	3	3	0
Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne	1	23	8	15	0	0	0
Szkoły średnie zawodowe							
Technika	4	976	521	455	254	157	97
Ponadgimnazjalne technika uzupełniające dla dorosłych	1	41	41	0	0	0	0
Szkoły ogólnokształcące i profilowane							
Licea profilowane	2	148	64	84	93	32	61
Licea ogólnokształcące	7	1241	467	774	437	155	282
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	4	597	355	242	78	37	41
Uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych	2	65	39	26	77	28	49
Szkoły policealne							
Szkoły policealne	1	66	23	43	0	0	0
Szkoły policealne dla dorosłych	12	982	388	594	216	91	125
Szkoły artystyczne							
Szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych	2	143	49	94	13	4	9
Szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	2	60	25	35	7	3	4
Szkoły wyższe							
Jednostki zamiejscowe	1	213	44	169	60	24	36

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na podstawie danych z Ministerstwa Edukacji Narodowej sporządzona zostaje część prognostyczna Monitoringu. W analizie nie brano pod uwagę Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej działającej na terenie powiatu, ponieważ szkoła ta jest filią wyższej uczelni z Ciechanowa.

I tak w 2012 roku szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 1267 osób. W powiecie mławskim szkoły ponadgimnazjalne kształcą uczniów na poziomie zawodowym, technicznym, średnim ogólnokształcącym oraz policealnym.

Analizując dane zawarte w poniższej tabeli należy stwierdzić, iż najwięcej absolwentów ukończyło w 2012 roku licea ogólnokształcące i licea profilowane – 685 osób, co stanowi 54,06% ogółu. Drugą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym – 451 osób (35,59%). Zaledwie 131 absolwentów ukończyło zasadnicze szkoły zawodowe (10,34%).

Tabela 5. Struktura zawodowa absolwentów kończących szkoły w powiecie mławskim w latach 2012 i 2013

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2012 r.	Przewidywani absolwenci w 2013 r.
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe			
"311401"	Technik elektronik	41	25
"512302"	Kelner	27	24
"311209"	Technik ochrony środowiska	21	24
"312102"	Technik informatyk	32	44
„343101”	Pracownik administracyjny	36	82
"321301"	Technik technolog żywności	0	15
"512201"	Kucharz	20	16
"311204"	Technik budownictwa	29	30
"311302"	Technik elektryk	19	12
"541315"	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	6	4

"315202"	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	28	31
"347302"	Muzyk	7	7
"54207"	Technik usług kosmetycznych	22	13
"321208"	Technik rolnik	44	64
"325402"	Technik masażysta	0	9
"522301"	Technik usług fryzjerskich	17	29
"341501"	Technik handlowiec	18	22
"341902"	Technik ekonomista	25	26
"341404"	Technik hotelarstwa	26	22
„342205”	Technik logistyk	15	18
Wykształcenie średnie ogólnokształcące			
"000000"	Bez zawodu	685	571
Wykształcenie zasadnicze zawodowe			
"512202"	Kucharz małej gastronomii	32	27
"724301"	Elektryk	22	12
"742204"	Stolarz	9	0
"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	13	29
"712102"	Murarz	2	2
"741203"	Piekarz	3	0
"713203"	Lakiernik	3	7
"721303"	Blacharz samochodowy	5	3
"723306"	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	5	4
"514102"	Fryzjer	10	15
"713602"	Sprzedawca	3	2
"713901"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	22	37
"742112"	Monter elektronik	1	0

"741201"	Cukiernik	1	15
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0	1

Źródło: Informacje pozyskane ze szkół z terenu powiatu mławskiego

Zgromadzone dane dostarczyły również informacji dotyczących danych na 2013 rok, ze szczególnym uwzględnieniem ilości przewidywanych absolwentów szkół na terenie powiatu mławskiego. Pozyskane informacje skonfrontowano z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez lokalnych pracodawców.

Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że w 2013 roku szkoły ponadgimnazjalne ukończyło łącznie 1218 absolwentów. W porównaniu z danymi za poprzedni rok należy odnotować spadek ogólnej liczby absolwentów o 47 osób. Największą zbiorowość reprezentowali łącznie uczniowie liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych – 571 osób (46,88%). W porównaniu do prognozy za poprzedni rok zauważalny jest spadek liczby absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i profilowanym o 64 osoby. Nieco liczniejszą grupę stanowią absolwenci szkół średnich zawodowych i policealnych, w ilości 493 osób (40,48%), tj. o trzy osoby więcej niż w 2012r. Wykształcenie zasadnicze zawodowe uzyskało natomiast 154 osób, co stanowi tylko 12,64% ogółu i w porównaniu z prognozą za poprzedni rok jest wynikiem wyższym o 14 osób. Powyższe dane pozwalają zaobserwować spadek liczby kształcącej się młodzieży.

W 2013 roku na poziomie wykształcenia średniego zawodowego najwięcej absolwentów ukończyło Zespół Szkół Nr 1 w Mławie – 92 osoby w zawodach:

- technik elektryk (12 osób),
- technik ochrony środowiska (24 osoby),
- technik informatyk (26 osób),
- technik budownictwa (30 osób).

Absolwenci, którzy uzyskali tytuł zawodowy technik elektryk będą mogli spodziewać się ofert pracy w wyuczonym bądź pokrewnym zawodzie. W przypadku zawodu technik ochrony środowiska młodzi ludzie zaczną swoją drogę zawodową od statusu bezrobotnego. Pracodawcy nie przewidują zapotrzebowania na pracowników o takich kwalifikacjach. Natomiast osoby z wykształceniem w zawodzie technik budownictwa przeważnie kontynuują dalszą naukę.

W 2013 r. liczba absolwentów w Zespole Szkół Nr 2 to 62 osoby, w zawodach: technik hotelarstwa (22 osoby), kelner (24 osoby), kucharz (16 osób). Należy podkreślić, iż większość osób swoją drogę zawodową rozpocznie od statusu osoby bezrobotnej.

Wymienione zawody należą do nadwyżkowych, a na lokalnym rynku pracy pracodawcy nie przewidują, aż tak dużego zapotrzebowania na pracowników o takich kwalifikacjach.

W 2013 r. Technikum nr 4 w Zespole Szkół Nr 4 w Mławie ukończyło 48 absolwentów w następujących zawodach:

- technik ekonomista (26 osób)
- technik handlowiec (22 osoby).

Zespół Szkół Nr 3, przy którym funkcjonuje Technikum Elektroniczne ukończyło 25 absolwentów w zawodzie technik elektronik. Osoby po tym kierunku mają największe szansę na podjęcie pracy w swoim zawodzie. Rozwój firm elektronicznych na lokalnym rynku pracy powoduje napływ ofert pracy w tym lub pokrewnym zawodzie.

W 2013 r. przewidywano, że szkoły policealne ukończą 346 osoby, tj. o 108 absolwentów więcej niż w roku ubiegłym. W porównaniu z poprzednim rokiem system kształcenia nie wygenerował absolwentów o nowych zawodach. Mury szkół policealnych opuściły osoby m. in. w następujących zawodach:

- technik informatyk,
- technik rolnik,
- masażysta,
- fryzjer,
- inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy,
- pracownik administracyjny,
- kosmetyczka,
- pracownik ochrony mienia i osób

Wśród absolwentów Zasadniczych Szkół Zawodowych najliczniejszą grupę stanowią absolwenci Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy Zespole Szkół Nr 1 w zawodzie technolog robót wykończeniowych w budownictwie (37 osób). Mniej liczną grupę stanowią osoby w zawodzie elektryk (11 osób). Absolwenci mogą spodziewać się ofert w wyuczonym zawodzie.

Drugą w kolejności liczną grupę stanowią absolwenci Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy Zespole Szkół Nr 2 w Mławie w zawodzie kucharz małej gastronomii (27 osób).

Absolwenci Wielozawodowej klasy w Zasadniczej Szkoły Zawodowej funkcjonującej przy Zespole Szkół Nr 3 w Mławie ukończyli szkołę m. in. w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych (21 osób), fryzjer (15 osób), lakiernik (7 osób), cukiernik (7 osób), mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych (4 osoby), blacharz samochodowy

(3 osoby), sprzedawca (2 osoby), murarz (2 osoby), monter instalacji sanitarnych (1) i elektryk (1).

Według sprawozdania MPiPS-01 Załącznik 1 na koniec września 2013 roku w Urzędzie Pracy liczba absolwentów zarejestrowanych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, w tym którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia ogółem wynosiła 312 osób, gdzie we wcześniejszym okresie analogicznym ukształtowała się na poziomie 337 osób. Dość znaczącą grupę stanowią absolwenci szkół wyższych. Do tej grupy należało 67 osób, czyli 27,5% ogółu zarejestrowanych absolwentów.

Powszechnym trendem edukacyjnym jest dążenie do uzyskania możliwie, jak najwyższego wykształcenia, niezależnie od faktu, że dość często kierunek tegoż kształcenia nie jest dostosowany do potrzeb na lokalnym rynku pracy, w szczególności do tych zgłaszanych przez pracodawców. Co więcej, tendencji tej towarzyszy częstszy wybór liceów ogólnokształcących, które nie dają zawodu wyuczonego, a więc nie wyposażają absolwentów w konkretne umiejętności zawodowe. W tej sytuacji szczególną rolę odgrywają właśnie Urzędy Pracy, które oferując szeroki wachlarz usług i instrumentów rynku pracy m.in. staży oraz szkoleń absolwentom tzw. „ogólniaków” mogą istotnie wpływać na uzyskanie przez nich praktycznych kwalifikacji, a w konsekwencji podjęcie zatrudnienia.

Charakterystyka poziomu wykształcenia ludności w powiecie mławskim została dokonana na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego 2011.

Tabela 6. Struktura wykształcenia ludności w powiecie mławskim (2011)

Poziom wykształcenia	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	7207	2815	4392
Policealne	1282	364	918
Średnie (łącznie zawodowe i ogólnokształcące)	18 218	7965	10 253
Średnie zawodowe	11 675	5541	6134
Średnie ogólnokształcące	6543	2424	4119
Zasadnicze zawodowe	15 728	10 035	5693
Gimnazjalne	3974	2203	1771
Podstawowe ukończone	14 886	6844	8042
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	1660	600	1060

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS: Narodowy Spis Powszechny 2011

Analizując powyższe dane najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim (18 218 osób). Niepokojący jest fakt, że łącznie osób, które posiadają wykształcenie gimnazjalne i poniżej jest 20 520, co stanowi blisko 33% ogółu wszystkich osób. Wśród mężczyzn przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, natomiast wśród kobiet ze średnim.

Poza ofertą edukacyjną na uwagę zasługuje również oferta szkoleniowa instytucji posiadających wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych. Na terenie powiatu mławskiego działa 20 takich instytucji, czyli o 6 więcej niż w roku 2012. Większość z nich zlokalizowanych jest w mieście Mława. Tylko 4 jednostki posiadają swoje siedziby w innych miejscowościach powiatu (to i tak lepszy wynik w porównaniu z rokiem poprzednim, gdzie poza miastem Mława zlokalizowano tylko 2 instytucje). Podobnie, jak w roku ubiegłym, część instytucji szkoleniowych prowadzi działalność związaną ze szkoleniem kierowców. Taki stan może oznaczać, iż na terenie powiatu mławskiego nadal występuje zapotrzebowanie na zdobywanie lub uzupełnianie kwalifikacji w zawodzie kierowcy. Pozostałe instytucje dostosowują swoją ofertę do aktualnego zapotrzebowania na kierunki szkoleń. Przedstawiona poniżej tabela 7 zawiera wykaz instytucji szkoleniowych z siedzibami na terenie powiatu mławskiego, posiadających wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych.

Tabela 7. Lista instytucji na terenie powiatu mławskiego w Rejestrze Instytucji Szkoleniowych (stan na 31.12.2013)

L.p.	Nazwa instytucji	Numer ewidencyjny	Data wpisu	Miejscowość siedziby
1	Centrum Edukacji Doradztwa i Rozwoju CEDR	2.14/00162/2008	2008-05-12	Mława
2	Centrum Szkoleń i Rozwoju Biznesu EURO-PARTNER	2.14/00153/2006	2006-05-20	Mława
3	COOLMAR MARIA MARŁĘGA	2.14/00153/2013	2013-04-26	Mława
4	Europejskie Centrum Edukacyjne "College"	2.14/00081/2005	2005-01-28	Mława
5	Giżyński Paweł Bud-Pol Usługi Ogólnobudowlane	2.14/00393/2013	2013-12-04	Mława

6	Głazewski Zbigniew Inżynierijna Firma Informatyczna	2.14/00268/2013	2013-08-05	Mława
7	Lady Studio Beata Borkowska	2.14/00330/2013	2013-09-24	Piegiłowo- Kolonja
8	Lis-Dzięgielewska Anna Maria Centrum Języków Obcych	2.14/00392/2013	2013-12-02	Mława
9	M&M Firma Szkoleniowa Informatyczna Mateusz Głazewski	2.14/00379/2013	2013-11-20	Mława
10	Manista Kazimierz „Nauka- Organizacja i Technika”	2.14/00012/2005	2005-01-10	Mława
11	Ogólnopolskie Centrum Techniki Jazdy s.c.	2.14/00197/2011	2011-07-18	Mława
12	OSK CARGO MAX MARIUSZ MIKUCIŃSKI	2.14/00293/2010	1010-07-21	Mława
13	Ośrodek Kształcenia Ustawicznego Mariola Wiśniewska	2.14/00089/2008	2008-03-11	Mława
14	Ośrodek Szkolenia Kierowców "KRAKOWIAK"	2.14/00235/2011	2011-09-30	Mława
15	Pracownia Rozwoju "INKUBATOR"	2.14/00240/2008	2008-07-17	Mława
16	PRĄTNICKI ANDRZEJ Ośrodek Szkolenia Kandydatów na Kierowców „ZAKRĘT”	2.14/00077/2008	2008-02-25	Mława
17	Przedsiębiorstwo Produkcji Urządzeń Dźwigowych DŹWIGPOL S.A.	2.14/00226/2008	2008-07-01	Mława
18	Tomasz Budka CLEANTEAM	2.14/00313/2013	2013-09-10	Lipowiec Kościelny
19	Towarzystwo Rozwoju Gminy Strzegowo	2.14/00232/2005	2005-03-17	Strzegowo
20	Zbigniew Puliński - Inter Beauty	2.14/00201/2009	2009-06-17	Stupsk

Źródło: www.ris.praca.gov.pl

3. Sytuacja ekonomiczna w powiecie mławskim

3.1. Sytuacja osób pracujących

Według danych GUS za 2012 rok zatrudnienie w powiecie mławskim wynosiło 22 186 osób, w tym 11 082 mężczyzn i 11 104 kobiet. W porównaniu z rokiem poprzednim zatrudnienie wzrosło o 147 osób. Podobnie, jak w roku poprzednim, najwięcej osób zatrudnionych było w przemyśle i budownictwie (8117), co stanowi blisko 37% ogółu osób pracujących. W tej sekcji ponad 54% zatrudnionych stanowią mężczyźni. W sektorze rolniczym zatrudnienie wyniosło 7582 osoby (34%). W pozostałych działach zatrudnienie znalazło 6487 osób, czyli 29% ogółu pracujących, z czego 4131 osób to kobiety (blisko 64%).

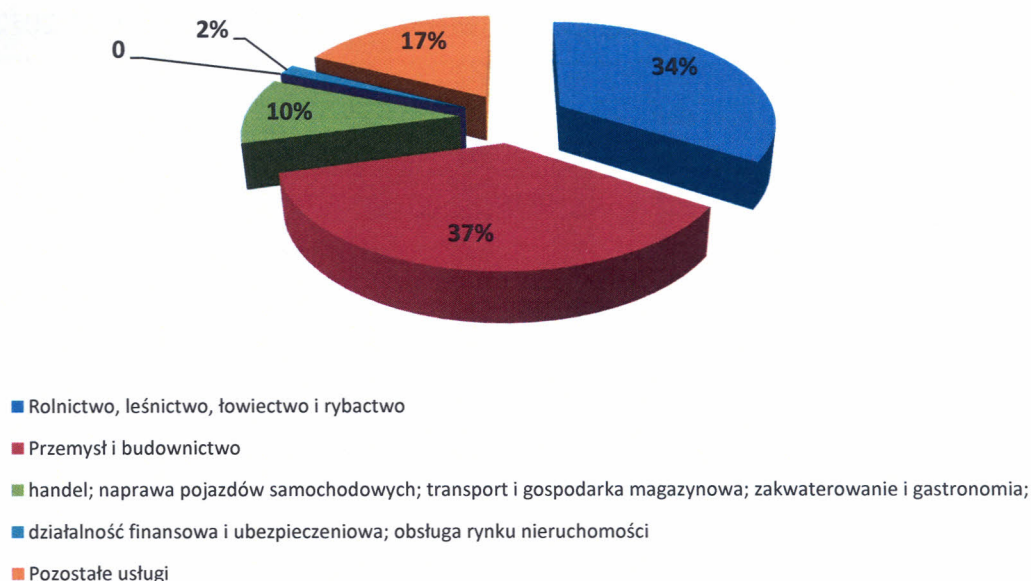
Tabela 8. Pracujący wg grup sekcji i płci w 2012 roku

Sekcja	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7582	4319	3263
przemysł i budownictwo	8117	4407	3710
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	2312	1302	1010
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	323	115	208
pozostałe usługi	3852	939	2913
Razem	22 186	11 082	11 104

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dla pełnego obrazu struktury pracujących na wykresie 6 zaprezentowano, jak przedstawia się procentowy udział tych osób w podziale na poszczególne sekcje gospodarki.

Wykres 6. Procentowy udział osób pracujących wg grup sekcji w 2012 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie mławskim wynosi 2670,07 PLN (wzrost o 7 zł w stosunku do roku poprzedniego) i stanowi 71,3% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej. Stopa zatrudnienia w powiecie mierzona stosunkiem ogólnej liczby zatrudnionych do liczby osób w wieku produkcyjnym kształtuje się na poziomie 47,38%.

3.2. Przedsiębiorczość i gospodarka

Jak pokazują dane zawarte w Banku Danych Lokalnych GUS w powiecie mławskim na koniec 2012 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 4857 podmiotów gospodarki narodowej. Dane obejmują również indywidualne gospodarstwa rolne, jednostki wewnętrzne oraz oddziały i filie zlokalizowane na terenie powiatu mławskiego. W tym samym okresie w roku 2011 zarejestrowanych było 4786 podmiotów, czyli o 71 mniej. Zdecydowaną większość stanowią podmioty zatrudniające do 9 osób (mikroprzedsiębiorstwa) - 4614, co stanowi 95% ogółu wszystkich podmiotów. Małe przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 osób stanowią blisko 4% wszystkich podmiotów gospodarczych, a jest ich 191. Średnich i dużych przedsiębiorstw w roku 2012 zarejestrowanych było łącznie 52 (1,07% ogółu).

Liczbę i strukturę przedsiębiorstw powiatu pod względem liczby zatrudnionych osób w latach 2011 oraz 2012 obrazuje tabela 9 .

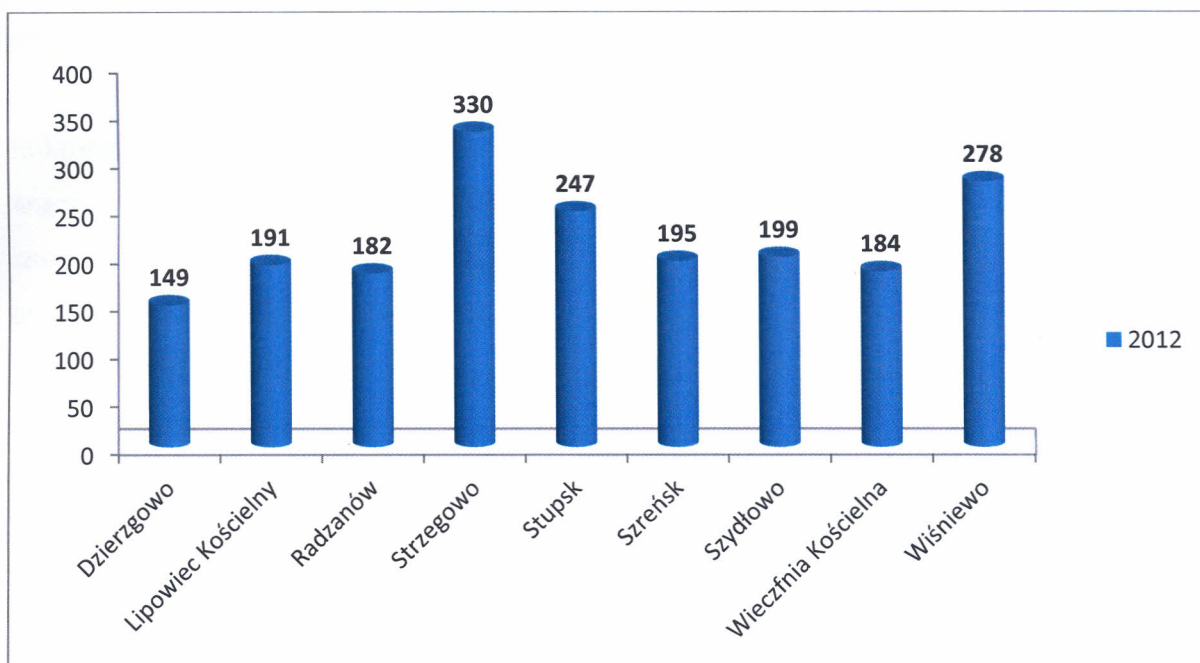
Tabela 9. Liczba i struktura przedsiębiorstw w powiecie mławskim w latach 2011-2012

Wielkość zatrudnienia	Powiat mławski			
	2011		2012	
	Liczba podmiotów	Udział %	Liczba podmiotów	Udział %
0-9	4516	94,36	4614	95
10-49	224	4,68	191	3,93
50-249	40	0,84	46	0,95
Powyżej 250	6	0,12	6	0,12
ogółem	4786	100	4857	100

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jeśli chodzi o podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie gmin powiatu mławskiego bezkonkurencyjna jest gmina miejska Mława, gdzie znajdują się 2902 firmy, co stanowi prawie 60% ogółu podmiotów zarejestrowanych na terenie obejmującym powiat. Tylko w trzech gminach wiejskich (Strzegowo, Wiśniewo i Stupsk) zlokalizowanych jest ponad 200 przedsiębiorstw, reszta gmin nie przekracza tej liczby. Spadek liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie powiatu mławskiego odnotowano wśród małych przedsiębiorstw (w 2012 roku było ich o 33 mniej w porównaniu do roku 2011), natomiast wzrost dotyczył średnich firm, gdzie liczba ta zwiększyła się o 6 podmiotów.

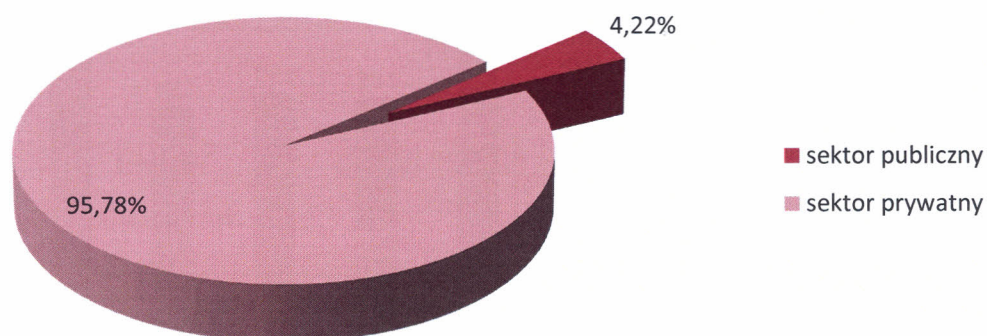
Wykres 7 Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach powiatu mławskiego

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W powiecie mławskim przeważają podmioty gospodarcze działające w sektorze prywatnym – jest ich 4652, co stanowi 95,78% ogółu, z tego: 1413 jednostek zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych; 422 - zajmują się przetwórstwem przemysłowym; 438 firm działa w branży rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz wytwarzanie, dostarczanie energii elektrycznej. Poza tym rozwijają się firmy usługowe, wśród których dominuje budownictwo – 606 firm, 363 jednostki - usługi edukacyjne, naukowe i techniczne; 242 podmioty zajmują się obsługą rynku nieruchomości, finansów i ubezpieczeń, 306 firm świadczy usługi transportowe oraz związane z gospodarką magazynową; 192 - informacja, komunikacja oraz usługi administrowania; 56 - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; 109 – usługi gastronomiczne i hotelarskie, pozostała działalność usługowa to 293 jednostki. Pozostałą część stanowią jednostki sektora publicznego – 205 (4,22%).

Wykres 8. Procentowy udział podmiotów gospodarczych wg sektorów

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dla porównania w omawianym rozdziale przedstawimy dane statystyczne pochodzące z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarczych REGON, według stanu na koniec 2012 roku. Przytoczone poniżej informacje nie obejmują filii i oddziałów przedsiębiorstw oraz rolników prowadzących gospodarstwa rolne, a także jednostek wewnętrznych. Zgodnie z tymi danymi na terenie powiatu mławskiego było zarejestrowanych 3 995 podmiotów gospodarczych. W okresie analogicznym roku 2011 było ich 4122 – o 127 więcej.

W powiecie mławskim na koniec grudnia 2012 roku sektor publiczny stanowi zaledwie 200 jednostek aktywnych zarejestrowanych w systemie REGON. Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych na terenie powiatu – 3795 działa w sektorze prywatnym, z tego: 1212 jednostek zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych, 575 firm zajmuje się przetwórstwem przemysłowym; 345 firm – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz wytwarzanie, dostarczanie energii elektrycznej, górnictwo – 57. Poza tym rozwijają się firmy usługowe, wśród których dominuje budownictwo – 505 firm, 314 jednostek - usługi edukacyjne, naukowe i techniczne; 222 podmioty zajmują się obsługą rynku nieruchomości, finansów i ubezpieczeń, 121 firm świadczy usługi transportowe oraz związane z gospodarką magazynową; 102 - informacja, komunikacja oraz usługi

administrowania; 62 - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; 60 – gastronomiczne i hotelarskie, pozostała działalność usługowa to 220 jednostek.

Wśród podmiotów gospodarczych powiatu największą grupę stanowią mikroprzedsiębiorstwa, które zatrudniają do 9 pracowników, jest ich 3768, z których znacząca większość to podmioty jednoosobowe. O wiele mniejszą grupę stanowią jednostki zatrudniające od 10 do 49 osób – 177 podmiotów. Najmniej podmiotów, bo tylko 50, to zakłady zatrudniające powyżej 50 pracowników. Najwięcej podmiotów gospodarczych – 2452 znajduje się w Mławie. Podobnie, jak w powiecie wśród podmiotów funkcjonujących na terenie miasta Mława dominują przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników – 2322 jednostki. Na terenie Mławy działa 38 zakładów zatrudniających powyżej 50 pracowników. Ponadto w Mławie są 92 podmioty, które zatrudniają od 10-49 pracowników.

Na terenie powiatu mławskiego funkcjonuje 9 podmiotów zatrudniających powyżej 250 pracowników. Główny Urząd Statystyczny bierze pod uwagę tylko główne siedziby przedsiębiorstw, stąd też liczba dużych przedsiębiorstw różni się z informacjami prezentowanymi w Banku Danych Lokalnych. Do dużych firm należą:

- LG Electronics Mława sp. z o.o. – 2641 osób
- Wipasz S.A. Zakład Drobiarski w Mławie – 480 osób
- SP ZOZ w Mławie – 461 osób
- Dong Yang sp. z o.o. – 402 osoby
- POLONUS sp. z o.o. SKA zakłady mięsne w Uniszkach Cegielni – 330 osób
- PKS w Mławie S.A. – 289 osób
- Ssang Geum Mława sp. z o.o. – 280 osób
- Curtis Development sp. z o.o. – 264 osoby
- Fine Altech Mława sp. z o.o. – 257 osób

W gospodarce powiatu, mimo że od wielu lat dominują podmioty handlowe i usługowe nastawione w głównej mierze na obsługę lokalnego rynku, te największe zakłady lokują się w branży elektronicznej, przetwórstwie rolno-spożywczym oraz handlowym. Wymienione branże charakteryzują się również największym zatrudnieniem na lokalnym rynku pracy.

W branży elektronicznej pracuje około 4000 osób. Największe zakłady tej branży to:

- LG Electronics Sp. z o.o.
- Dong Yang Sp. z o.o.
- Fine Altech Sp. z o.o.

- Ssang Geum Sp. z o.o.
- Curtis Development Sp. z o.o. w Warszawie
(Dział Przetwórstwa Tworzyw w Krzywonosiu)

W firmach przetwórczych, bazujących na lokalnej produkcji rolnej, głównie przetwórstwa mięsa drobiowego i produkcji wędlin pracuje około 1220 pracowników.

Do najważniejszych zakładów tego sektora należą:

- Wipasz S.A. Zakład Drobiarski w Mławie – 480 osób
- Zakłady Mięsne POLONUS Sp. z o.o. Spółka Komandytowo - Akcyjna w Uniszkach Cegielni (dawniej Hermar S.A) – 330 osób
- Zakład Przetwórczo-Rolno Spożywczy Drobiu w Uniszkach Cegielni – 157 osób
- Zakład Mięsny J. Czaplicki w Mławie – 110 osób
- Zakład Przetwórstwa Rolnego Sp. z o.o. w Dunaju – 79 osób
- Zakład Mięsny w Strzegowie Sp. J. – 49 osób
- Zakład Mięsno Garmazeryjny W.W.M. Powązka w Mławie – 23 osoby.

Warto zauważyć, iż w miarę stabilna kondycja wyżej wymienionych branż przyczyniła się do wzrostu podobnych tendencji wśród firm usługowo-handlowych. Na terenie powiatu mławskiego działa kilkanaście marketów. Do największych sklepów wielkopowierzchniowych należą:

- Carrefour Poland Sp. z o. o.
- market - Detal Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. (polo market)
- Kaufland Sp. z o.o.
- Desmin Sp. z o.o. (Intermarche)
- Lidl
- Tesco
- Stokrotka
- Biedronka
- Usługi Handlowe A. Tański (Market Mrówka)
- "Farbex" K.Tarkowski i Wspólnicy Spółka Jawna.

Ponadto na terenie miasta działają 2 agencje pracy tymczasowej zatrudniające pracowników produkcyjnych na liniach firmach z branży elektronicznej (EFFECT SERVICES Sp. z o.o., "ExiWork" Sp. z o.o.).

W 2014 roku planowane jest otwarcie nowego marketu budowlanego na ulicy Granicznej w Mławie (miało ono nastąpić w 2013r.). Ponadto w listopadzie 2013r. otwarto

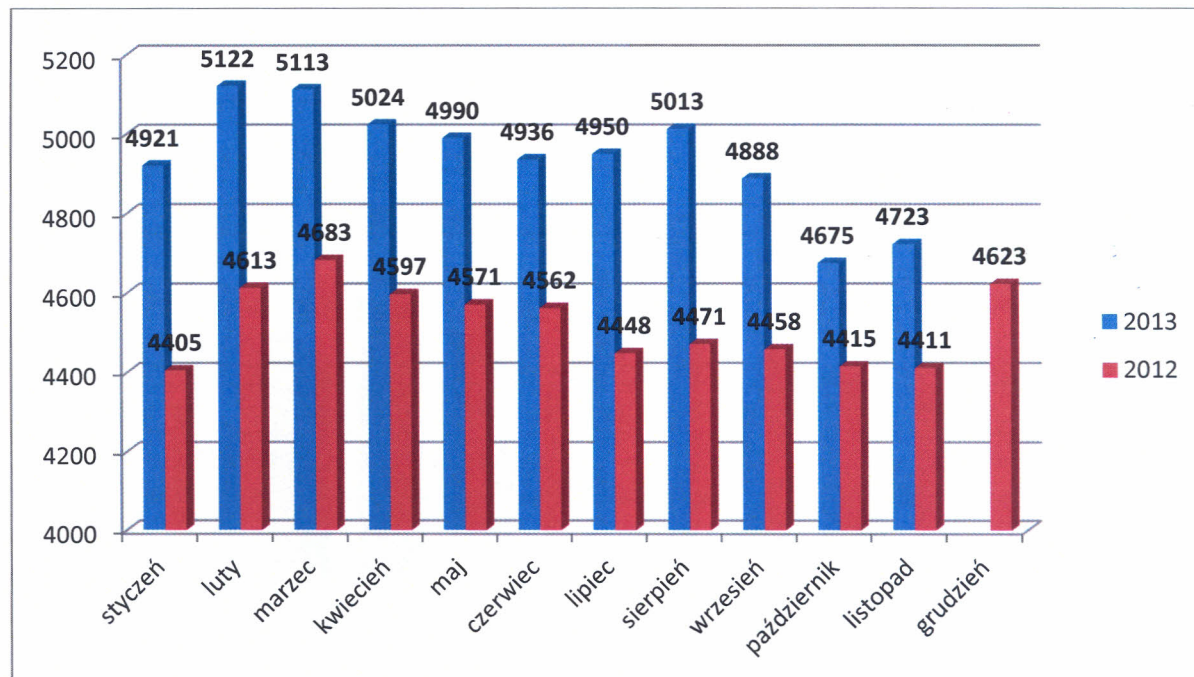
park handlowy przy ul. Piłsudskiego (w sąsiedztwie hipermarketu Kaufland). Inwestycję przygotowała grupa Immofinanz. To ona jest odpowiedzialna za wprowadzenie do Polski sieci sklepów pod nazwą STOP.SHOP.

Podsumowując, powiat mławski i miasto Mława to ważny ośrodek przemysłowy na północnym Mazowszu. Najsilniej rozwiniętą gałęzią gospodarki jest przemysł elektroniczny. W mieście działają również firmy zajmujące się przetwórstwem spożywczym i produkcją obuwia. Łącznie wszystkie te przedsiębiorstwa tworzą kilka tysięcy miejsc pracy.

3.3. Bezrobocie w powiecie mławskim

Według najnowszych danych GUS liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Mławie na koniec listopada 2013 roku wyniosła 4723 osób, w tym 2361 bezrobotnych mężczyzn oraz 2362 kobiet. Jak widać struktura bezrobotnych ze względu na płeć w danym okresie rozkłada się równomiernie. Poniższy wykres przedstawia liczbę osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach roku 2013 w porównaniu do 2012 roku

Wykres 9. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2012 i 2013 roku

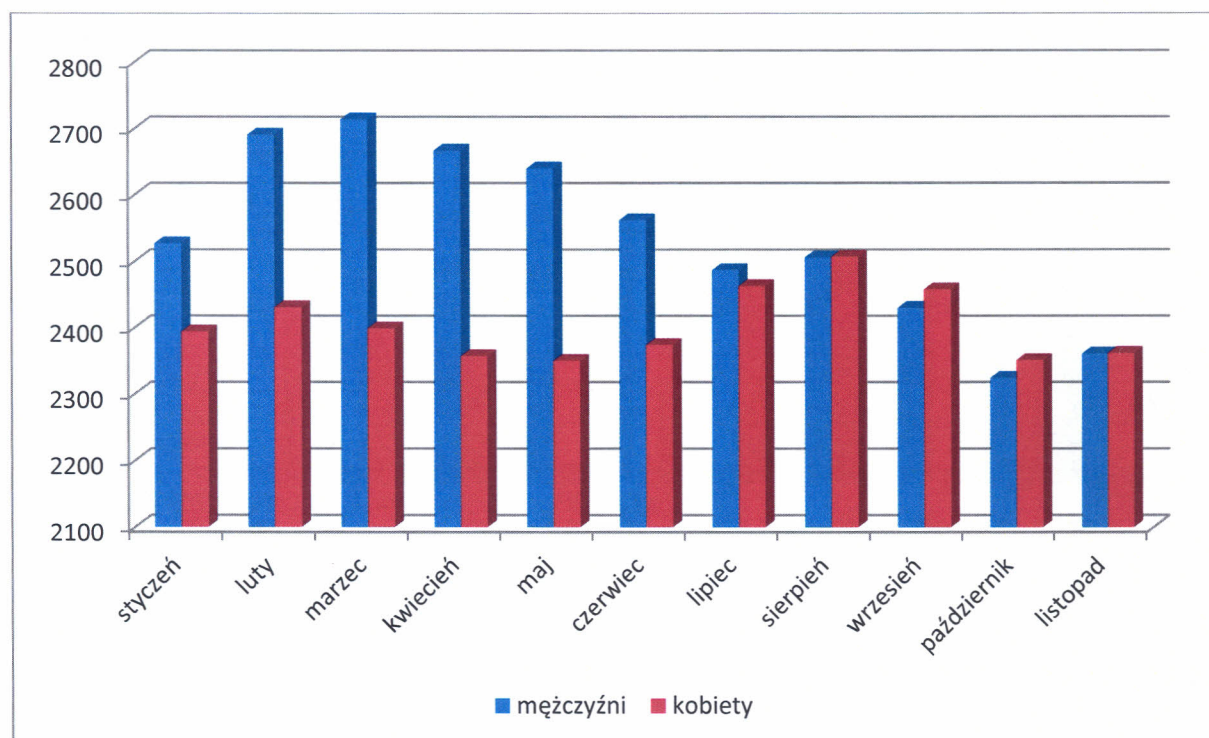

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Powyższe dane przedstawione na wykresie 9 jednoznacznie pokazują wyraźny wzrost liczby osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach roku 2013 w porównaniu do roku

ubiegłego. Największą liczbę bezrobotnych zarówno w analizowanym roku, jak i w poprzednim można zaobserwować w miesiącach typowo zimowych, czyli w lutym i marcu (do wzrostu liczby bezrobotnych przyczynił się niewątpliwie okresowy spadek zapotrzebowania na prace sezonowe oraz prace wymagające dobrej pogody), najniższe w październiku. Wiąże się to zapewne z tym, że od października część osób bezrobotnych podjęła studia stacjonarne. Od kwietnia do czerwca 2013 obserwujemy spadek bezrobocia z 5122 osób do 4936 osób. W czerwcu bezrobocie zmniejszyło się, ponieważ w okresie letnim jest zawsze więcej ofert na rynku ze względu na prace sezonowe m.in. w turystyce, budownictwie czy przy zbiorach owoców. Natomiast lipiec i sierpień to okres, kiedy w Urzędzie Pracy rejestrują się absolwenci szkół zawodowych, średnich i wyższych. We wrześniu nastąpił ponowny spadek liczby osób bezrobotnych, wynika on głównie z wysokiej liczby podjętego zatrudnienia. Nie mały wpływ na wynik tych danych ma mławskie LG oraz spółka Wipasz – te dwa podmioty sukcesywnie zwiększają w ostatnim czasie zatrudnienie. Właśnie we wrześniu firmy koreańskie zgłosiły największe zapotrzebowanie na pracowników w związku z otwarciem nowej linii produkcyjnej – stąd też wyraźne zmniejszenie się stopy bezrobocia.

Wykres 10. Liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn w poszczególnych miesiącach 2013 roku

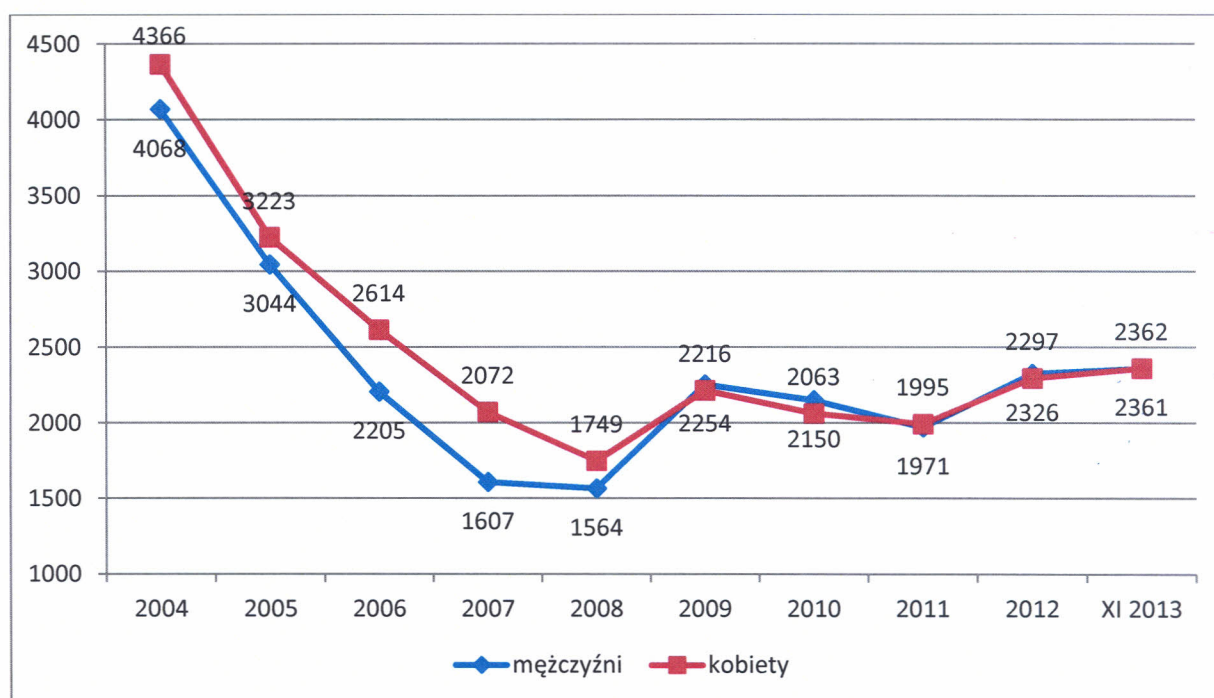

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Analizując dane przedstawione na wykresach 10 i 11 stwierdzić można, że wyższy wzrost bezrobocia częściej dotyczył mężczyzn niż kobiet. Z jednej strony może być to efekt zwolnień w sekcjach zatrudniających głównie mężczyzn, np. budownictwie, ale z drugiej może też być wynikiem przewagi kobiet wśród aktywizowanych bezrobotnych.

W latach 2004-2008 zaobserwować można wyraźny spadek bezrobocia zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn. Wiąże się to niewątpliwie z okresem dobrej koniunktury w Polsce. Spadek liczby bezrobotnych kobiet i mężczyzn był porównywalny. Liczba bezrobotnych kobiet spadła o 46% (o 1474 osoby), natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn o 48% (o 1480 osób). Kryzys w latach 2009-2010 przyniósł wzrost liczby bezrobotnych zarówno wśród mężczyzn - o 586 osób, czyli 37%, jak i wśród kobiet o 314 osób, czyli o 18%. Znacznie niższy wzrost bezrobocia wśród kobiet może oznaczać, że to właśnie kobiety lepiej poradziły sobie w trudnej sytuacji na rynku pracy. Wynika to głównie z tego, iż kryzys dotknął głównie branże typowo męskie, czyli budownictwo i przemysł.

Wykres 11. Liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn w latach 2004-IX 2013

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Analiza wielkości stopy bezrobocia rejestrowanego na przestrzeni lat 2004 - XI 2013 pozwala stwierdzić, że wielkość ta uległa zmniejszeniu. W 2004 roku wskaźnik ten wynosił 28,6%. W latach 2005-2008 uległ redukcji o 10,7 p.p. W kolejnych latach obserwujemy już wzrost stopy bezrobocia. Wiąże się to zapewne z kryzysem gospodarczym. Aktualnie stopa

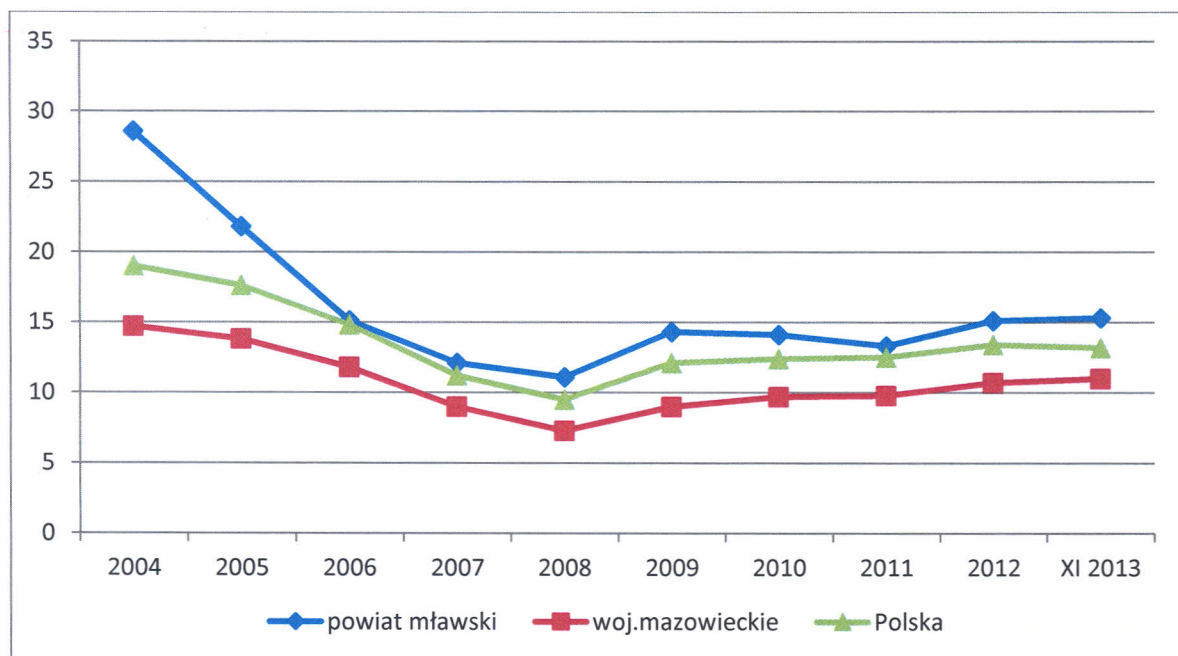
bezrobocia w listopadzie 2013 roku wyniosła 15,3%. W tym samym okresie stopa bezrobocia w województwie mazowieckim wyniosła 11%, zaś w Polsce 13,2%.

Tabela 10. Stopa bezrobocia w powiecie mławskim na tle województwa i Polski w latach 2004-2013

Terytorium	2004	2005	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	XI 2013
Polska	19	17,6	14,8	11,2	9,5	12,1	12,4	12,5	13,4	13,2
Województwo Mazowieckie	14,7	13,8	11,8	9	7,3	9	9,7	9,8	10,7	11
Powiat mławski	28,6	21,8	15,1	12,1	11,1	14,3	14,1	13,3	15,1	15,3

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 12. Stopa bezrobocia w powiecie mławskim na tle województwa mazowieckiego i Polski w latach 2004-XI 2013

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Przedstawiona na wykresie 12 stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie mławskim, na przestrzeni ostatnich 10 lat uległa znacznym zmianom. W latach 2004-2008 wykazywała ona tendencję spadkową. Zmianę przyniósł rok 2009, kiedy to stopa bezrobocia wzrosła z 11,1% do 14,3%, czyli o 3,2% w stosunku do roku poprzedniego. Wszelkie zmiany na rynku pracy w powiecie mławskim związane są z dużą rotacją zatrudnienia jaka odbywa

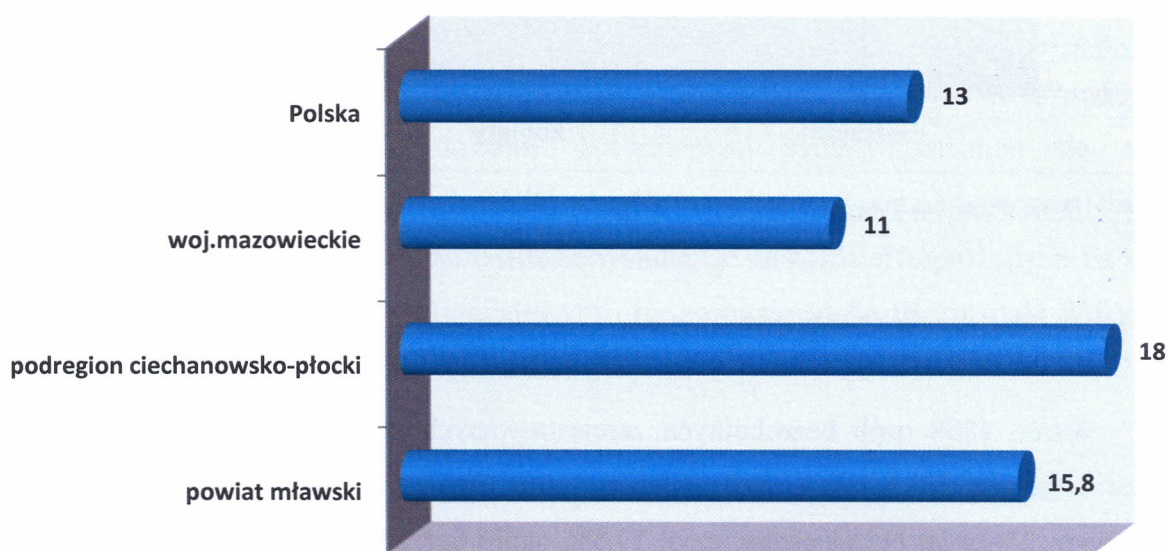
się w firmach branży elektronicznej, głównie LG Electronics. Na uwagę zasługuje także stale zwiększająca się liczba pracowników zatrudnionych w sektorze drobiarskim (WIPASZ). Są to główni pracodawcy na terenie Mławy, w związku z czym zmiany poziomu zatrudnienia w tych dwóch największych firmach, są niemal natychmiast odczuwalne na lokalnym rynku pracy.

3.3.1. Bezrobocie w powiecie mławskim na koniec września 2013

W tym rozdziale dokonano analizy struktury bezrobocia na koniec września 2013 w porównaniu do analogicznego okresu roku 2012.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie mławskim na koniec września 2013 roku wyniosła 15,8%. Pod względem średniej na Mazowszu nie wypadamy najlepiej – wynosi ona 11 proc. Natomiast w skali kraju – 13 proc. Dość korzystnie wypadamy na tle podregionu ciechanowsko-płockiego, gdzie stopa bezrobocia wynosiła 18%, czyli o 2,2 p.p. więcej.

Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie mławskim na tle województwa mazowieckiego i Polski na koniec września 2013

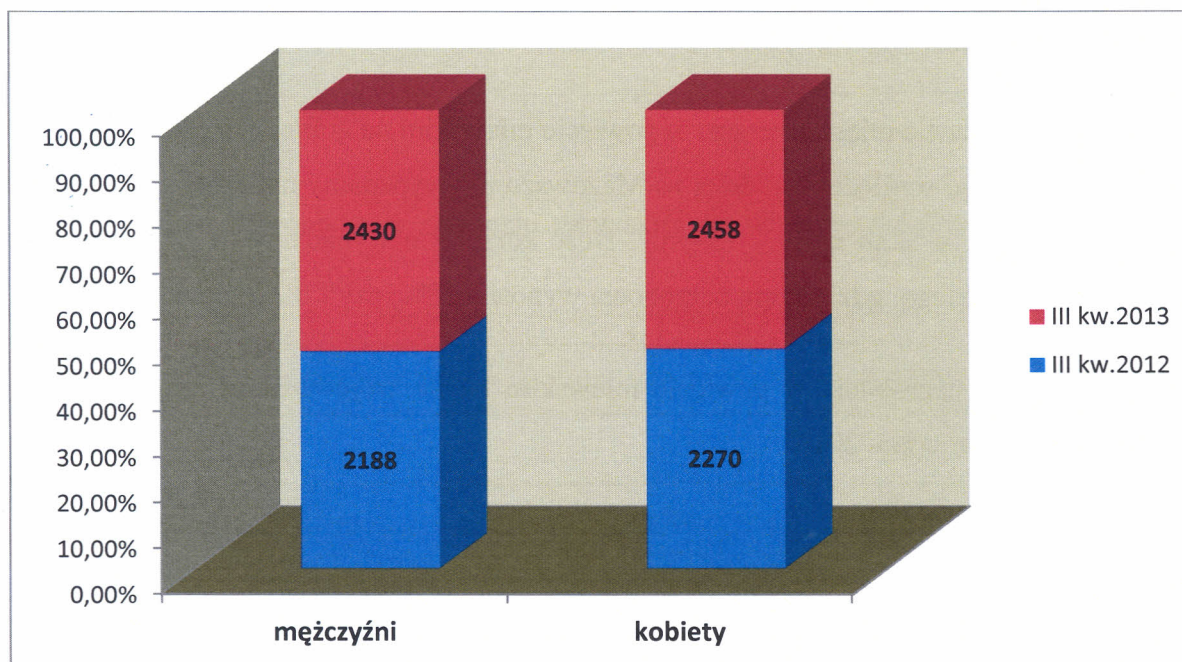

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Struktura bezrobocia ze względu na płeć

Analiza bezrobotnych kobiet i mężczyzn została przedstawiona na wykresie 14. Zarówno w III kwartale 2013 roku, jak i w tym samym okresie roku ubiegłego wśród zarejestrowanych bezrobotnych dominują kobiety. Na koniec września 2013 roku zarejestrowanych było 2458 kobiet, czyli o 188 więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Wykres 14. Struktura bezrobocia ze względu na płeć w IX 2012 i IX 2013

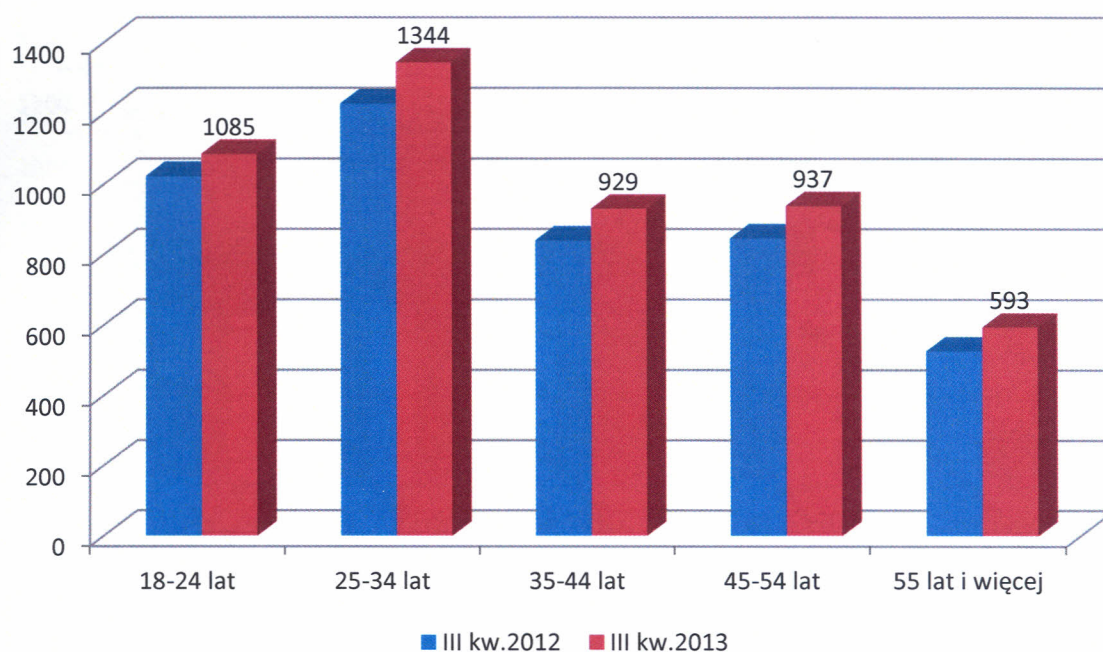

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Struktura bezrobocia ze względu na wiek

Wśród 4888 osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie mławskim (stan na koniec września 2013 roku), najliczniejszą grupę stanowią młodzi ludzie w przedziale wiekowym 25-34 lat (1344 osoby, czyli 27,5% ogółu bezrobotnych w rejestrze). Warto też zwrócić uwagę na fakt, iż osoby pozostające bez pracy poniżej 34 roku życia stanowią blisko 50% ogółu wszystkich bezrobotnych.

Wykres 15. Struktura bezrobocia ze względu na wiek w IX 2012 i IX 2013

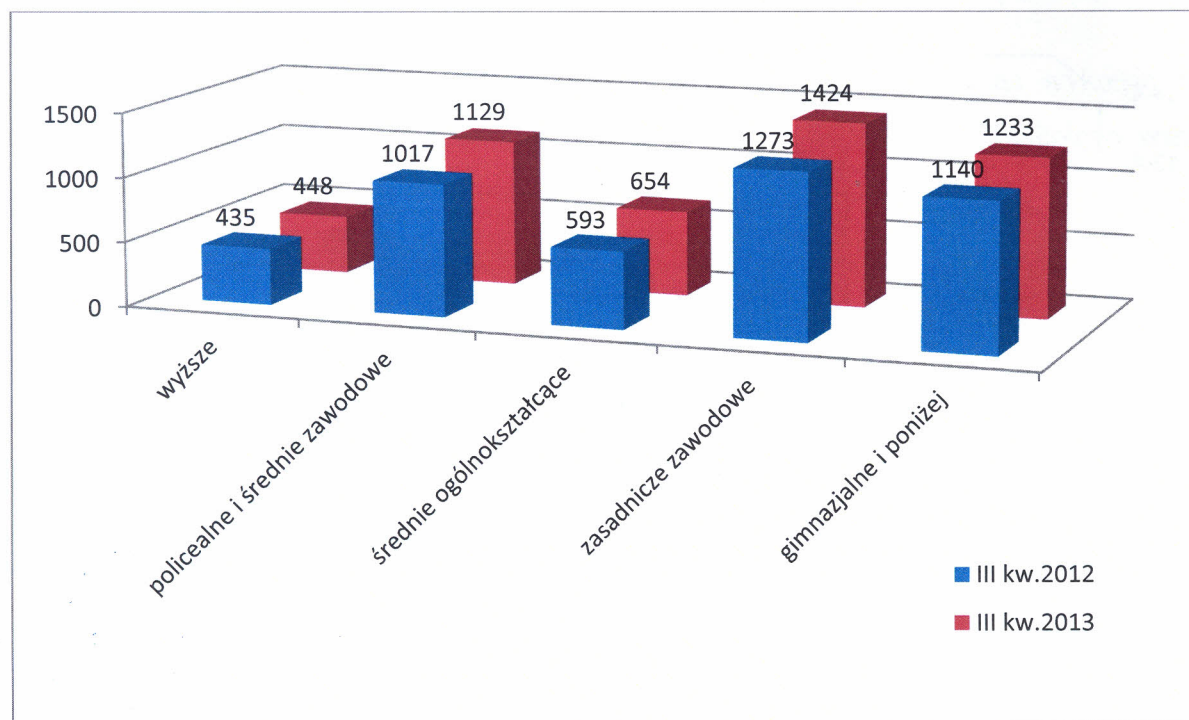

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Struktura bezrobocia ze względu na wykształcenie

W strukturze bezrobocia według wykształcenia występuje wysoki odsetek osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne lub niższe (2657 - 54,36% ogółu zarejestrowanych). Zdecydowanie w najlepszej sytuacji znajdują się osoby z wykształceniem wyższym, gdyż ich udział w ogóle bezrobotnych jest na poziomie 9% (448 osób). Z danych przedstawionych na wykresie wynika, że najbardziej zagrożonymi na utratę pracy są osoby z wykształceniem zawodowym – w porównaniu do III kwartału 2012 roku przybyło 151 bezrobotnych z tym wykształceniem

Wykres 16. Struktura bezrobocia ze względu na wykształcenie w IX 2012 i IX 2013

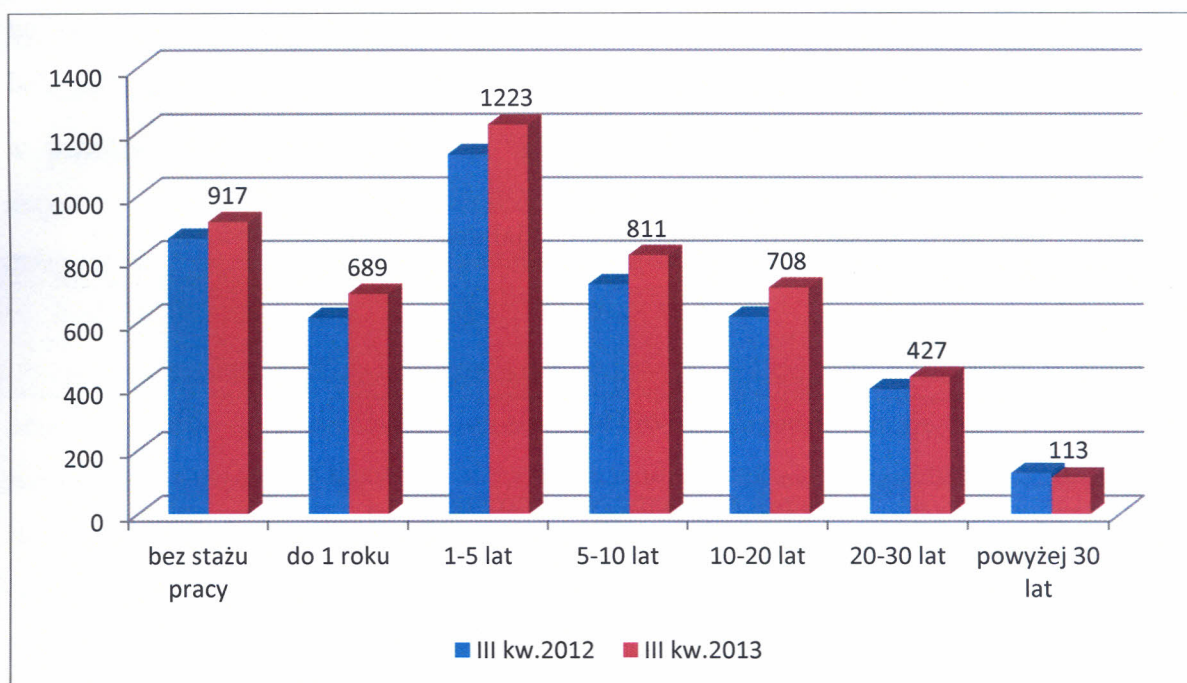

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Struktura bezrobocia ze względu na staż pracy

Wykres 17 przedstawia liczbę osób bezrobotnych w powiecie mławskim ze względu na staż pracy w III kwartale 2013 roku. Dane te zostały porównane z analogicznym okresem 2012 roku. Największa liczba osób bezrobotnych pracowała od roku do pięciu lat, a mianowicie 1223 osoby. Warto zwrócić też uwagę na bezrobotnych z ponad 30-letnim stażem pracy, gdyż grupa ta teoretycznie ma najmniejsze szanse na pozostanie osobą bezrobotną (113). Co ciekawe, tylko w tej grupie osób bezrobotnych obserwujemy spadek bezrobocia w porównaniu z rokiem 2012. W pozostałych liczba osób pozostających bez pracy uległa zwiększeniu.

Wykres 17. Struktura bezrobocia ze względu na staż pracy w IX 2012 i IX 2013

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Reasumując, zarówno mężczyźni, jak i kobiety będą mniej więcej w takim samym stopniu narażeni na utratę pracy. Należy podkreślić fakt, że na liczbę bezrobotnych bardzo duży wpływ ma staż pracy, wiek i wykształcenie. Najbardziej stabilną sytuacją odznaczają się osoby z 30-letnim stażem pracy i wyższym wykształceniem. Dlatego też wyższy poziom wykształcenia i dłuższy staż pracy zmniejszają szanse pozostania osobą bezrobotną.

Struktura bezrobocia według zawodów i specjalności

Analizując strukturę bezrobotnych według zawodów i specjalności na koniec II półrocza 2013 roku według sprawozdania MPiPS – 01 Załącznik 3 stwierdzić należy, że niezmiennie największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nieposiadający zawodu (bez zawodu). Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące. Drugą co do wielkości grupę stanowiły osoby sklasyfikowane, jako „robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym” – 262 osoby. W trudnej sytuacji na rynku pracy są również monterzy podzespołów elektronicznych oraz sprzedawcy. Gospodarka powiatu mławskiego koncentruje się głównie na branży elektronicznej oraz handlowo – usługowej, stąd też zmiany poziomu zatrudnienia w tych dwóch branżach, są niemal

natychmiast odczuwalne na lokalnym rynku pracy oraz w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy. Prezentowana poniżej tabela zawiera zestawienie ilościowe osób bezrobotnych według zawodów i specjalności w powiecie mławskim w końcu drugiego półrocza 2013 roku. Pod uwagę brano te zawody, w których było zarejestrowanych 50 osób i więcej.

Tabela 11. Osoby bezrobotne według zawodów i specjalności (koniec II półrocza 2013)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1.	000000	Bez zawodu	611
2.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	262
3.	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	186
4.	522301	Sprzedawca	146
5.	331403	Technik ekonomista	79
6.	512001	Kucharz	69
7.	311204	Technik budownictwa	67
8.	711202	Murarz	65
9.	722204	Ślusarz	64
10.	512002	Krawiec	63

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS-01 Załącznik 3

3.3.1.1. Bezrobotni poniżej 30 roku życia

W wyniku niekorzystnej sytuacji na rynku pracy spowodowanej między innymi kryzysem w gospodarce i finansach młode osoby coraz częściej zasilają szeregi osób bezrobotnych. Wysoka stopa bezrobocia wśród młodych stanowi poważny problem społeczny. Sytuację dodatkowo utrudnia fakt, iż młodzi ludzie często nie uzyskują wykształcenia adekwatnego do aktualnych potrzeb na rynku. Konieczne jest zatem

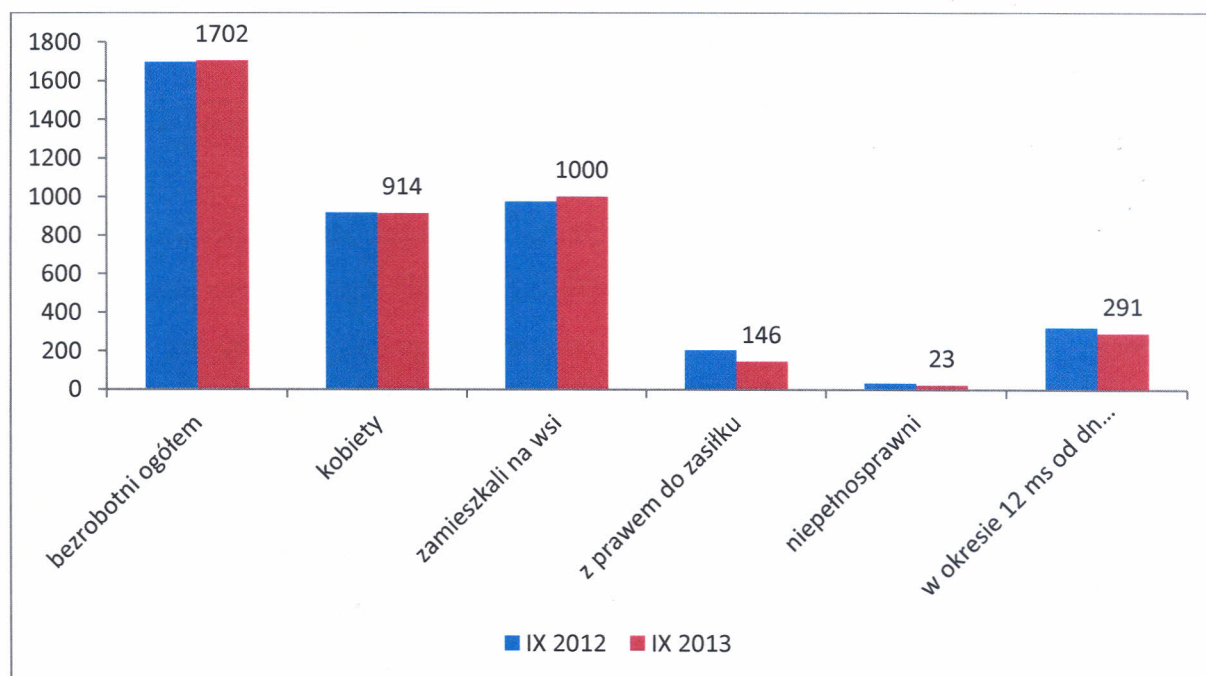
podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie tej liczby, ale również ograniczenie zawieranych umów tzw. „śmiciowych”, które uniemożliwiają dostęp do bezpłatnej służby zdrowia, czy kredytów, a tym samym do stabilizacji. Należy zwrócić tu uwagę na osoby w przedziale wiekowym 25-30 lat, gdyż tej grupy nie obejmują szczególne działania aktywizacyjne. Warto jednak podkreślić, że przygotowywana aktualnie reforma rynku pracy przewiduje podwyższenie granicy wieku z 25 do 30 lat i zaliczenie tej grupy do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie struktura osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia na koniec września 2013 roku przedstawia się następująco: ogółem zarejestrowanych było 1702 osób, w tym 914 kobiet i 788 mężczyzn. W tym samym okresie roku poprzedniego zarejestrowanych było 1696 osób w tej grupie wiekowej, w tym 917 kobiet i 779 mężczyzn. Jak widać z przedstawionych danych w każdym z lat objętych analizą liczba bezrobotnych kobiet była wyraźnie wyższa niż mężczyzn (53,7% stanowiły kobiety).

We wrześniu 2013 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 1000 osób poniżej 30 roku życia zamieszkałych na wsi, co stanowiło 58,75% ogółu bezrobotnych w tej grupie wiekowej.

Prawo do zasiłku posiadał co 11 zarejestrowany bezrobotny poniżej 30 roku życia.

Wykres 18. Struktura bezrobotnych do 30 roku życia w końcu września 2012 i 2013 roku

Źródło: PUP Mława

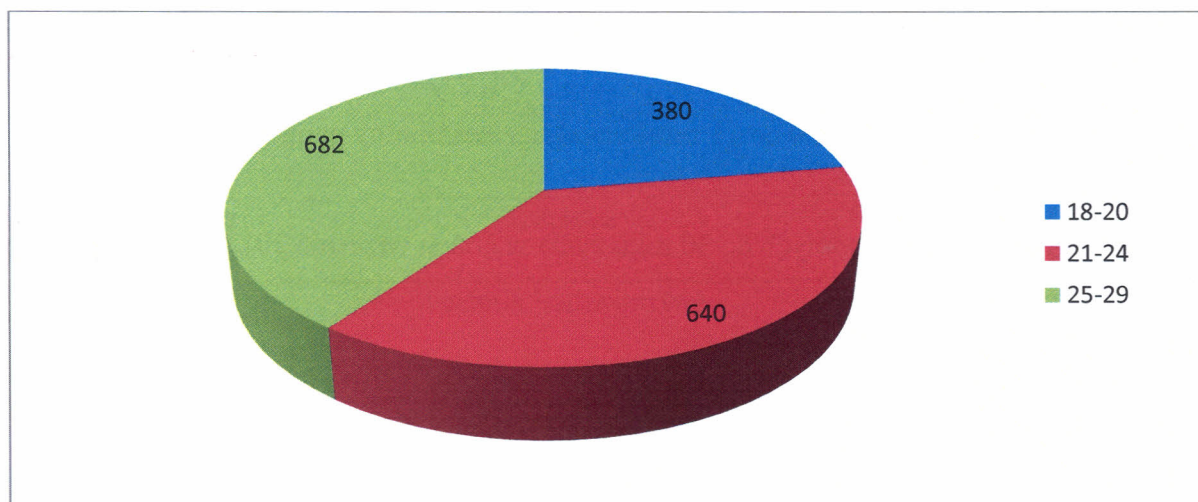
W omawianej grupie bezrobotnych przeważają osoby do 25 roku życia, stanowią one prawie 60% wszystkich bezrobotnych poniżej 30 roku życia. W porównaniu do roku poprzedniego odsetek grupy osób bezrobotnych do 25 roku życia wzrósł o 1,5%.

Tabela 12. Struktura bezrobotnych do 30 r.ż. według wieku w końcu września 2012 i 2013 r.

Wiek	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
18-20	380	22,41	380	22,33
21-24	612	36,08	640	37,60
25-29	704	41,51	682	40,07
ogółem	1696	100	1702	100

Źródło: PUP Mława

Wykres 19. Struktura bezrobotnych do 30 roku życia według wieku w końcu września 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Mławie

Struktura wykształcenia zarejestrowanych bezrobotnych poniżej 30 roku życia w analizowanych latach pozostaje na bardzo zbliżonym poziomie. Najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, niewiele mniej jest osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Można wysnuć wniosek, że osoby nieposiadające żadnego zawodu wyuczonego częściej zasilają szeregi osób bezrobotnych, aniżeli osoby, które mają zawód wyuczony. Najmniej liczną grupą osób w interesującej nas kategorii wiekowej są osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Względnie niski jest także odsetek liczby osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym oraz

gimnazjalnym i poniżej. W tej pierwszej grupie przyczyn można dopatrywać się w tym, iż osoby te znajdują zazwyczaj zatrudnienie poza lokalnym rynkiem pracy (często w miastach, w których studiowali). Jeśli chodzi o drugą grupę osób to niski odsetek może wynikać z faktu, że osoby te zazwyczaj kontynuują naukę, nie trafiając bezpośrednio na rynek pracy. W porównaniu do końca września 2012 roku spadek liczby bezrobotnych w omawianej grupie wiekowej odnotowano tylko wśród osób z wykształceniem wyższym (o 3,18%). W pozostałych odnotowano wzrost liczby bezrobotnych.

Tabela 13. Struktura bezrobotnych do 30 roku życia według poziomu wykształcenia w końcu września 2012 i 2013 roku

Poziom wykształcenia	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Wyższe	310	18,28	257	15,10
Policealne i średnie zawodowe	418	24,65	440	25,85
Średnie ogólnokształcące	449	26,47	461	27,09
Zasadnicze zawodowe	241	14,21	255	14,98
Gimnazjalne i poniżej	278	16,39	289	16,98
ogółem	1696	100	1702	100

Źródło: PUP Mława

Najczęściej podnoszonym argumentem w kontekście bezrobocia młodzieży jest brak doświadczenia zawodowego. Dane wskazują, że najwięcej zarejestrowanych osób poniżej 30 roku życia nie posiada żadnego stażu pracy, co niestety w kontekście atrakcyjności dla pracodawców, nie przemawia na korzyść tych osób. Warto również podkreślić, że łącznie osób posiadających staż pracy do jednego roku lub nie posiadających go wcale jest ponad 63%. Co ciekawe, tylko w tych grupach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych (w IX 2012 – 60,91%). W pozostałych grupach ze względu na staż pracy liczba bezrobotnych nieznacznie zmniejszyła się.

Tabela 14. Struktura bezrobotnych do 30 r.ż. według stażu pracy w końcu IX 2012 i 2013 r.

Staż pracy (w latach)	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Bez stażu	635	37,44	650	38,19
Do 1 roku	398	23,47	425	24,97
1-5	538	31,72	518	30,43
5-10	122	7,19	107	6,29
10-20	3	0,18	2	0,12
ogółem	1696	100	1702	100

Źródło: PUP Mława

Niepokoici również fakt, że odsetek osób do 30 roku życia pozostających bez pracy powyżej 6 miesięcy wzrasta. W grupie osób bezrobotnych pozostających bez pracy w kategorii 6-12 odsetek ten wzrósł z 21,52% w IX 2012 roku do 23,5% w IX 2013 roku (o 1,98%), w kategorii 12-24 odsetek wzrósł o 1,29%, zaś w grupie osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy odnotowano wzrost o niecały procent (0,91%).

Tabela 15. Struktura bezrobotnych do 30 roku życia według czasu pozostawania bez pracy w końcu września 2012 i 2013 roku

Czas pozostawania bez pracy (w miesiącach)	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Do 1	272	16,04	247	14,51
1-3	317	18,69	331	19,45
3-6	318	18,75	261	15,34
6-12	365	21,52	400	23,5
12-24	278	16,39	301	17,68
Pow.24	146	8,61	162	9,52
ogółem	1696	100	1702	100

Źródło: PUP Mława

3.3.1.2. Bezrobotni poniżej 25 roku życia

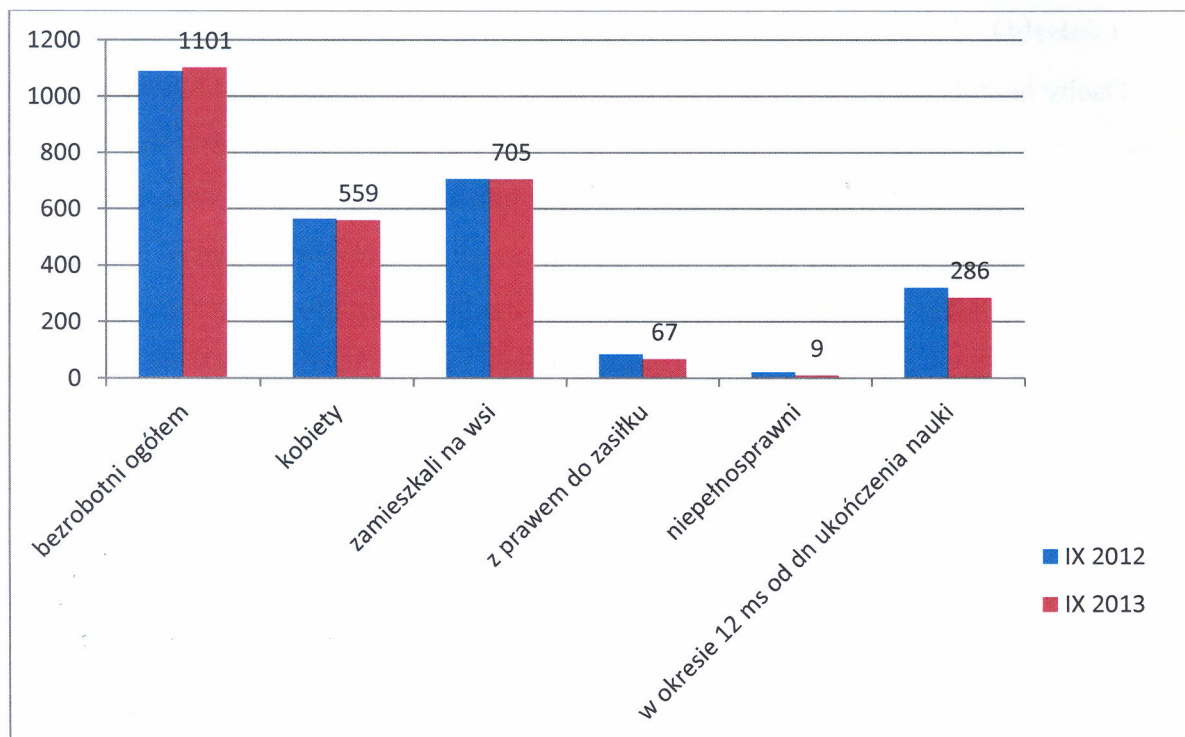
Osoby bezrobotne do 25 roku życia mają status osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Kończąc edukację napotykają na coraz to większe problemy z wejściem na rynek pracy. Jedną z przyczyn bezrobocia wśród młodzieży jest wybieranie kierunków studiów po których trudno jest zdobyć pracę, podczas gdy wielu pracodawców boryka się z niedoborem wysoko wykwalifikowanej kadry. Z punktu widzenia pracodawców, nawet najlepsze studia nie zastąpią umiejętności praktycznych, dlatego bezrobocie wśród młodych osób rośnie szybciej niż wśród bardziej doświadczonych, a zarazem starszych pracowników. Powiatowe Urzędy Pracy powinny zatem koncentrować się na wykorzystywaniu instrumentów wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które umożliwiają młodzieży pozyskanie nowych lub uzupełnienie posiadanych kwalifikacji oraz zdobycie doświadczenia zawodowego. Stosowane są różne formy wsparcia, od pośrednictwa pracy, przez doradztwo zawodowe, organizowanie staży czy dofinansowywanie działalności gospodarczej.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie struktura osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia na koniec września 2013 roku przedstawia się następująco: ogółem zarejestrowanych było 1101 osób, w tym 559 kobiet i 542 mężczyzn. W tym samym okresie roku poprzedniego zarejestrowanych było 1089 osób w tej grupie wiekowej, w tym 565 kobiet i 524 mężczyzn. Jak widać z przedstawionych danych w każdym z lat objętych analizą liczba bezrobotnych kobiet była porównywalna z liczbą mężczyzn.

We wrześniu 2013 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 705 osób poniżej 25 roku życia zamieszkałych na wsi, co stanowiło 64,03% ogółu bezrobotnych w tej grupie wiekowej.

Prawo do zasiłku posiadał co 16 zarejestrowany bezrobotny poniżej 25 roku życia.

Wykres 20. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia w końcu września 2012 i 2013 roku

Źródło: PUP Mława

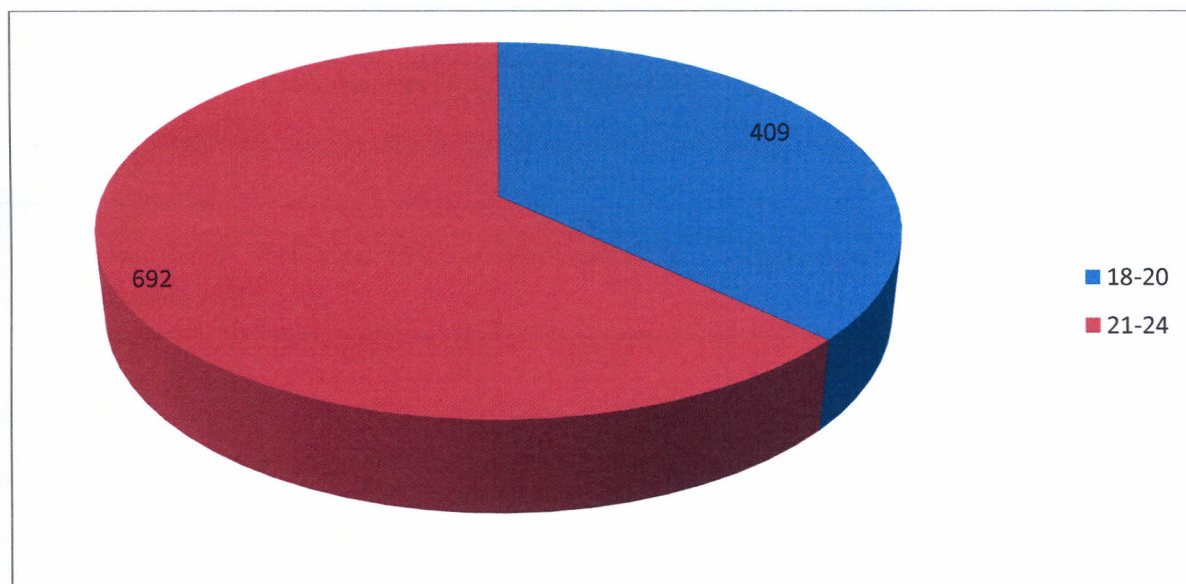
W omawianej grupie bezrobotnych przeważają osoby między 21 a 24 rokiem życia, stanowią one prawie 63% wszystkich bezrobotnych do 25 roku życia. W porównaniu do roku poprzedniego odsetek grupy osób bezrobotnych w danej grupie wiekowej wzrósł o 1,69%.

Tabela 16. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według wieku w końcu września 2012 i 2013 roku

Wiek	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
18-20	423	38,84	409	37,15
21-24	666	61,16	692	62,85
ogółem	1089	100	1101	100

Źródło: PUP Mława

Wykres 21. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według wieku w końcu września 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Mławie

Struktura wykształcenia zarejestrowanych bezrobotnych poniżej 25 roku życia w analizowanych latach pozostaje na bardzo zbliżonym poziomie. Najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, niewiele mniej jest osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Najmniej liczną grupą osób w interesującej nas kategorii wiekowej są osoby z wykształceniem wyższym. Zapewne z uwagi na fakt, że większość osób w tym wieku jeszcze nie ukończyła studiów. Względnie niski jest także odsetek liczby osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej. W porównaniu do końca września 2012 roku spadek liczby bezrobotnych w omawianej grupie wiekowej odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (o 2,66%) oraz gimnazjalnym i poniżej (o 1%). W pozostałych odnotowano wzrost liczby bezrobotnych. W tej pierwszej grupie, przyczyn można dopatrywać się w tym, iż osoby te znajdują zazwyczaj zatrudnienie poza lokalnym rynkiem pracy (często w miastach, w których studiowali). Jeśli chodzi o drugą grupę osób to niski odsetek może wynikać z faktu, że osoby takie zazwyczaj kontynuują naukę, nie trafiając bezpośrednio na rynek pracy.

Tabela 17. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według poziomu wykształcenia w końcu września 2012 i 2013 roku

Poziom wykształcenia	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Wyższe	123	11,29	95	8,63
Policealne i średnie zawodowe	266	24,43	279	25,34
Średnie ogólnokształcące	360	33,06	368	33,42
Zasadnicze zawodowe	158	14,51	186	16,90
Gimnazjalne i poniżej	182	16,71	173	15,71
ogółem	1089	100	1101	100

Źródło: PUP Mława

Ponad połowa bezrobotnych do 25 roku życia nie posiada żadnego stażu pracy. Warto również podkreślić, że łącznie osób posiadających staż pracy do jednego roku lub nie posiadających go wcale w 2012, jak i 2013 roku było ponad 79%.

Tabela 18. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według stażu pracy w końcu września 2012 i 2013 roku

Staż pracy (w latach)	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Bez stażu	575	52,80	572	51,95
Do 1 roku	286	26,26	300	27,25
1-5	225	20,66	224	20,35
5-10	3	0,28	5	0,45
10-20	0	0	0	0
ogółem	1089	100	1101	100

Źródło: PUP Mława

Niepokoï również fakt, że odsetek osób do 25 roku życia pozostających bez pracy powyżej 6 miesięcy wzrasta. W grupie osób bezrobotnych pozostających bez pracy w kategorii 6-12 odsetek ten wzrósł z 19,47% w IX 2012 roku do 22,07% w IX 2013 roku

(o 2,2%), w kategorii 12-24 odsetek wzrósł o 1,29%, zaś w grupie osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy odnotowano wzrost o niecały procent (0,67%).

Tabela 19. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia według czasu pozostawania bez pracy w końcu września 2012 i 2013 roku

Czas pozostawania bez pracy (w miesiącach)	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Do 1	200	18,36	197	17,89
1-3	229	21,03	232	21,07
3-6	231	21,21	178	16,17
6-12	212	19,47	243	22,07
12-24	157	14,42	183	16,62
Pow.24	60	5,51	68	6,18
ogółem	1089	100	1101	100

Źródło: PUP Mława

Według najnowszych danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie (stan na dzień 31.12.2013 r.) liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia wynosiła 1070 osób (22,15% ogółu osób bezrobotnych), w tym 537 kobiet i 533 mężczyzn. Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 66% ogółu osób bezrobotnych do 25 roku życia. Niepokoi również fakt, że osób w badanej grupie wiekowej, które nie posiadają żadnego doświadczenia zawodowego jest blisko 69%. Najwięcej osób do 25 roku życia zarejestrowanych w PUP posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące (30,5%). Trzeba jednak podkreślić, że najwięcej osób w badanej grupie wiekowej pozostaje bez pracy do 6 miesięcy (57,9%).

Warto w tym miejscu wspomnieć również o tak zwanej **młodzieży NEET** (z angielskiego: not in employment, education or trainings) – to młodzi, którzy nie pracują, nie uczą się ani w żaden sposób się nie doszkalają. Definicja wskazuje na osoby, które zakończyły swoją edukację, a z różnych przyczyn nie są aktywne na rynku pracy. Niezbędne jest zatem podejmowanie działań prowadzących do zatrudnienia, w ciągu czterech miesięcy od pozostawania bez pracy lub zakończenia kształcenia formalnego, poprzez zapewnienie wszystkim młodym ludziom w wieku do 25 lat możliwości dalszego kształcenia, przyuczenia

do zawodu, odbycia stażu, a tym samym uzyskania kwalifikacji i doświadczenia zawodowego.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie z przeprowadzonego wywiadu na koniec 2013 roku z osobami wynika, że 170 osób zarejestrowanych w urzędzie to młodzież NEET, w tym 69 osób to kobiety, a 101 mężczyźni.

3.3.1.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

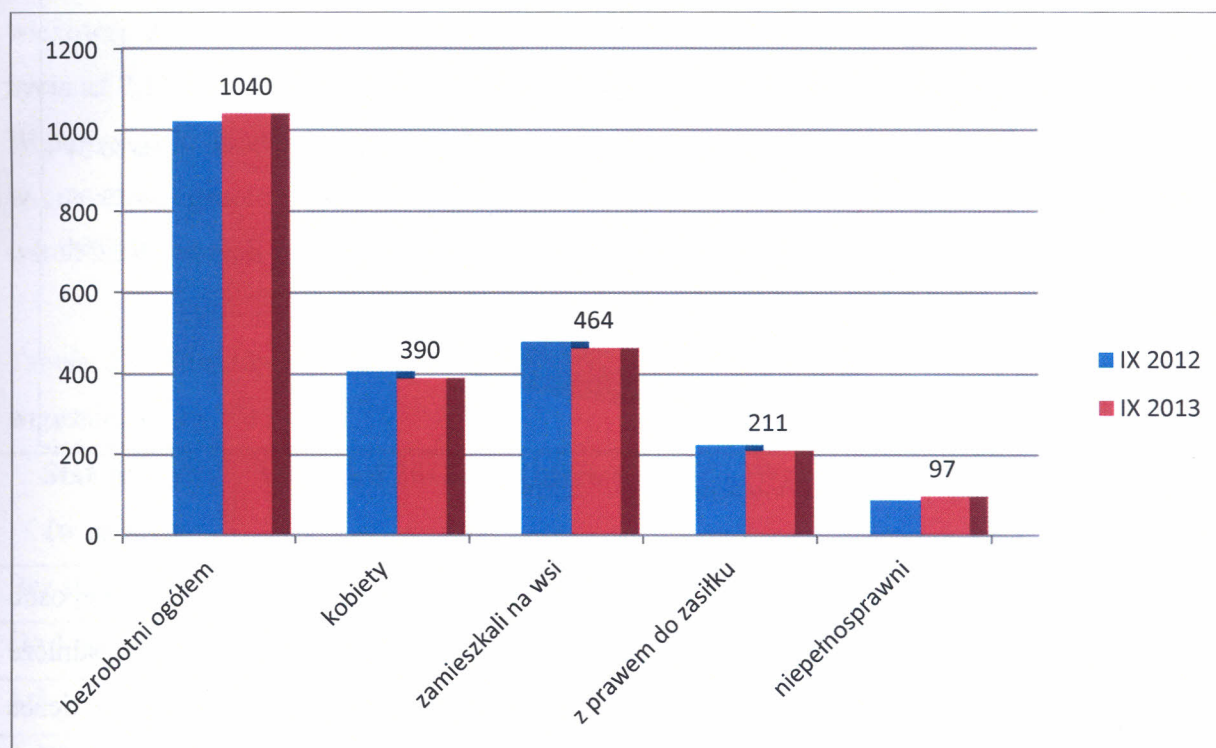
Jak wynika z danych demograficznych społeczeństwo Polski starzeje się. Konsekwencją tego procesu jest konieczność wydłużania aktywności zawodowej osób powyżej 50 roku życia. Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy za osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy uznano m.in. bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Pracowników w tej grupie wiekowej charakteryzuje duże doświadczenie, lojalność wobec pracodawcy, poszanowanie pracy, zaangażowanie, szacunek dla pracodawcy oraz współpracowników. Z drugiej jednak strony, mimo tak wielu zalet osoby w starszych grupach wiekowych często nie znają nowych technologii, mają kłopoty z obsługą komputera, problemy z adaptacją w nowym miejscu albo po prostu tracą wcześniej nabyte kwalifikacje z uwagi na dezaktualizację umiejętności zawodowych.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie struktura osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na koniec września 2013 roku przedstawia się następująco: ogółem zarejestrowanych było 1040 osób, w tym 390 kobiet i 650 mężczyzn. W tym samym okresie roku poprzedniego zarejestrowanych było 1021 osób w tej grupie wiekowej, w tym 407 kobiet i 614 mężczyzn. Jak widać z przedstawionych danych w każdym z lat objętych analizą liczba bezrobotnych mężczyzn była wyraźnie wyższa niż kobiet. W przeciwieństwie do bezrobotnych poniżej 30 roku życia, wśród osób powyżej 50 roku życia zdecydowanie dominowali mężczyźni, którzy stanowili 62,5% bezrobotnych w grupie powyżej 50 lat (46,3% w grupie bezrobotnych do 30 roku życia).

Osoby po 50 roku życia po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy częściej posiadają prawo do zasiłku dla bezrobotnych niż osoby młodsze. We wrześniu 2013 roku prawo do zasiłku posiadało 211 osób, czyli co czwarty bezrobotny w tej grupie wiekowej (wśród osób poniżej 30 roku życia, co 11 bezrobotny posiadał prawo do zasiłku).

W strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia zdecydowanie bardziej niż w przypadku osób do 30 roku życia dominowały osoby zamieszkałe w mieście, które stanowiły 55,39% bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Wykres 22. Struktura bezrobotnych powyżej 50 roku życia w końcu września 2012 i 2013 r.

Źródło: PUP Mława

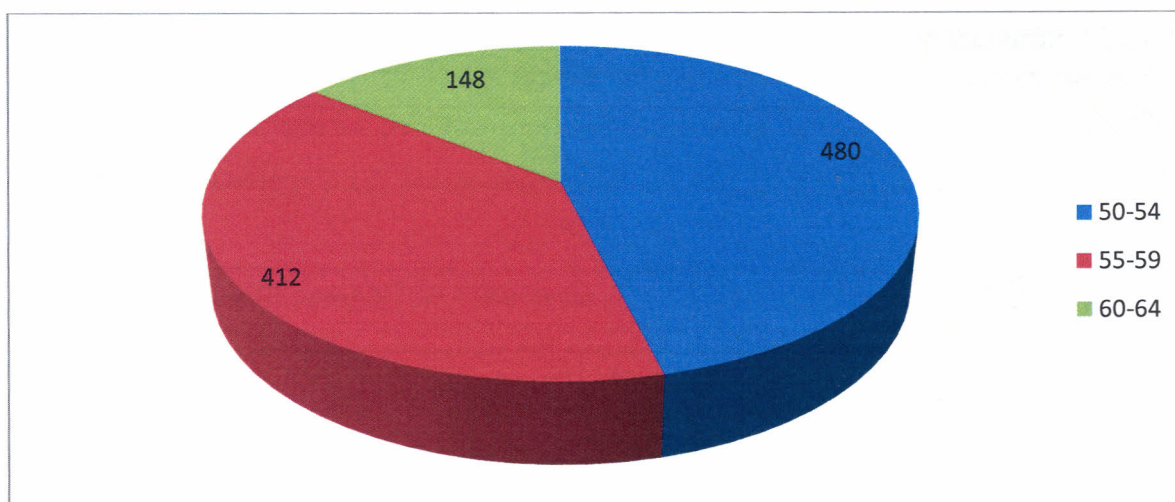
W IX 2013 w porównaniu do stanu z IX 2012 wzrost liczby bezrobotnych zanotowano w grupie wiekowej 60-64. W pozostałych dwóch grupach nastąpił nieznaczny spadek tej liczby. Jednakże osoby w grupie wiekowej 50-59 stanowią 85,77% ogółu bezrobotnych powyżej 50 a do 64 roku życia.

Tabela 20. Struktura bezrobotnych powyżej 50 roku życia według wieku w końcu września 2012 i 2013 roku

Wiek	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
50-54	484	47,40	480	46,15
55-59	413	40,45	412	39,62
60-64	124	12,15	148	14,23
ogółem	1021	100	1040	100

Źródło: PUP Mława

Wykres 22. Struktura bezrobotnych po 50 roku życia według wieku w końcu września 2013 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie PUP Mława

Starsi bezrobotni są słabiej wykształceni. W końcu września 2013 roku najwięcej osób powyżej 50 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotne posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej (odpowiednio 37,98% i 34,90%). Najniższa liczba bezrobotnych w omawianej kategorii legitymowała się dyplomami wyższych uczelni – 1,73%. W porównaniu do stanu z końca września 2012 roku wzrost liczby bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (wzrost o 24 osoby – 1,64%), w pozostałych liczba bezrobotnych ze względu na poziom wykształcenia spadała.

Tabela 21. Struktura bezrobotnych powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia w końcu września 2012 i 2013 roku

Poziom wykształcenia	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Wyższe	18	1,76	18	1,73
Policealne i średnie zawodowe	238	23,31	230	22,12
Średnie ogólnokształcące	34	3,33	34	3,27
Zasadnicze zawodowe	371	36,34	395	37,98
Gimnazjalne i poniżej	360	35,26	363	34,90
ogółem	1021	100	1040	100

Źródło: PUP Mława

grupa? Spośród zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia najliczniejszą populację stanowiły osoby ze stażem pracy powyżej 20 lat – 42,6% ogółu osób w tej grupie wiekowej. Jednak podkreślenia wymaga fakt, że w liczbie bezrobotnych powyżej 50 roku życia aż 7,11% nie posiada stażu pracy, a kolejne 4,23% legitymowało się stażem do 1 roku. W porównaniu do stanu z końca września 2012 roku największy wzrost liczby bezrobotnych w omawianej grupie wiekowej dotyczył osób ze stażem pracy 10-20 lat, największy spadek wśród bezrobotnych ze stażem 1-5 lat.

Tabela 22. Struktura bezrobotnych powyżej 50 roku życia według stażu pracy w końcu września 2012 i 2013 roku

Staż pracy (w latach)	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Bez stażu	72	7,05	74	7,11
Do 1 roku	38	3,72	44	4,23
1-5	91	8,91	78	7,5
5-10	101	9,9	106	10,19
10-20	278	27,23	295	28,37
Pow. 20 lat	441	43,19	443	42,6
ogółem	1021	100	1040	100

Źródło: PUP Mława

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia dominują osoby poszukujące pracy powyżej 24 miesięcy (290 osób – 27,89%), oznacza to, że osoby starsze jeśli już trafią do rejestrów urzędów pracy są skazane na dłuższe pozostawanie bez pracy. Podobnie sytuacja przedstawiała się na koniec września 2012 roku. W tym okresie, co 4 bezrobotny powyżej 50 roku życia pozostawał w ewidencji osób bezrobotnych ponad 2 lata. Łącznie osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły 49,65% bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Tabela 23. Struktura bezrobotnych powyżej 50 roku życia według czasu pozostawania bez pracy w końcu września 2012 i 2013 roku

Czas pozostawania bez pracy (w miesiącach)	Wrzesień 2012	Odsetek (%)	Wrzesień 2013	Odsetek (%)
Do 1	78	7,64	89	8,56
1-3	115	11,27	116	11,15
3-6	113	11,07	129	12,40
6-12	208	20,37	214	20,58
12-24	227	22,23	202	19,42
Pow.24	280	27,42	290	27,89
ogółem	1021	100	1040	100

Źródło: PUP Mława

*nie to wpisać na kartce przedmiot 722
znaleźć porównanie 2 syt. z września*

Na koniec grudnia 2013 roku po 50 roku życia zarejestrowanych było 1157 osób (23,95% ogółu osób bezrobotnych), w tym 431 kobiet i 726 mężczyzn. Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 49% ogółu osób bezrobotnych po 50 roku życia. Najwięcej osób po 50 roku życia zarejestrowanych w PUP posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (39%) i staż pracy od 10-20 lat (26,7%). Najwięcej osób w badanej grupie wiekowej pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy (44,86%).

3.3.1.4. Bezrobotni niepełnosprawni

Ze statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie wynika, iż w dniu 31.12.2013 roku było zarejestrowanych 185 osób bezrobotnych z orzeczoną czasową lub stałą stopniem niepełnosprawności. Z lekkim stopniem niepełnosprawności – 143 osoby, z umiarkowanym 42 osoby.

Tabela 24. Podział osób zarejestrowanych ze względu na stopień niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób bezrobotnych
Znaczny	0
Umiarkowany	42
Lekki	143

Źródło: PUP Mława

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie mający orzeczony stopień o niepełnosprawności to przede wszystkim:

1. Osoby z niepełnosprawnością fizyczną, do których należą:

- osoby z niepełnosprawnością motoryczną (ruchową) – z uszkodzonym narządem ruchu,
- osoby z niepełnosprawnością narządów wewnętrznych – z przewlekłymi schorzeniami układu oddechowego (płuc), układu sercowo – naczyniowego, układu trawiennego, układu moczowego i innych układów.

2. Osoby z niepełnosprawnością sensoryczną (zmysłów), do których należą:

- osoby z niepełnosprawnością wzrokową – osoby niewidome i osoby słabowidzące,
- osoby z niepełnosprawnością słuchową – osoby niesłyszące i słabosłyszące.

3. Osoby z niepełnosprawnością psychiczną, do których należą:

- osoby z niepełnosprawnością intelektualną – z upośledzeniem umysłowym,
- osoby z zaburzeniami psychicznymi – z różnymi chorobami psychicznymi.

4. Osoby ze złożoną niepełnosprawnością – osoby z uszkodzeniem kilku narządów lub z różnymi przewlekłymi chorobami.

3.3.1.5. Bezrobotni pedagodzy

Na dzień 31.12.2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie zarejestrowanych było 35 osób, których ostatnim wykonywanym zawodem jest zawód nauczyciela - pedagoga. Wśród osób zarejestrowanych są 32 kobiety i 2 mężczyzn, z czego 2 kobiety widnieją w ewidencji, jako osoby poszukujące pracy (jedna osoba jest nadal czynna zawodowo -

pracuje poza Mławą, a szuka pracy na terenie Mławy, natomiast druga osoba ma status osoby poszukującej pracy ze względu na pobieranie renty socjalnej).

Tabela 25. Podział ze względu na płeć i posiadany status rejestracji w PUP

Ogółem	Osoby bezrobotne		Osoby poszukujące pracy	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
35	30	3	2	0

Źródło: PUP Mława

Zdecydowanie najwięcej jest osób, które posiadają wykształcenie na poziomie magisterskim – 74%. Z badanej grupy 11% posiada wykształcenie na poziomie wyższym licencjackim, natomiast 14% posiada wykształcenie średnie. Poniższa tabela prezentuje podział osób zarejestrowanych ze względu na wykształcenie.

Tabela 26. Podział ze względu na poziom wykształcenia

Poziom wykształcenia		Liczba osób
Średnie	Ogólnokształcące	2
	Zawodowe	3
Wyższe licencjackie		4
Wyższe magisterskie		26

Źródło: PUP Mława

Poniższa tabela 27 prezentuje rozkład osób zarejestrowanych ze względu na okres pozostawania bez pracy.

Tabela 27. Podział ze względu na okres rejestracji w PUP

Okres rejestracji w PUP	Do 6 miesięcy	Od 6 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Liczba osób	14	4	14	3

Źródło: PUP Mława

Analizując dane przedstawione w tabeli 27 można stwierdzić, że najwięcej jest osób, które są krótko zarejestrowane – do 6 miesięcy oraz osób, które pozostają bez pracy powyżej 1 roku.

Kolejny aspekt analizy, to miejsce zamieszkania osób z badanej grupy: 54% osób jest z Mławy, natomiast 46% osób pochodzi ze wsi.

Tabela 28. Podział ze względu na miejsce zamieszkania

Miejsce zamieszkania	Miasto	Wieś
Liczba osób	19	16

Źródło: PUP Mława

4. Liczba i struktura zawodowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie

Na ilość ofert pracy, jaka wpływa do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie ma wpływ zainteresowanie lokalnych pracodawców przyjmowaniem nowych osób do pracy w swoich przedsiębiorstwach. W poniższej tabeli zestawiono zawody najczęściej poszukiwane przez pracodawców. Ze względu na ich ilość uwzględniono zawody, w których pracodawcy w badanym okresie zgłaszali co najmniej 5 wolnych miejsc pracy.

Na przestrzeni trzech kwartałów 2013r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie najwięcej miejsc pracy zgłoszono na stanowiska przy pracach prostych fizycznych (głównie do odśnieżania dachów). Ponad 7 % ogółu zgłoszonych ofert pracy to stanowiska dla szwaczek, zaś około 5% ofert zgłoszonych do tut. Urzędu to stanowiska pracy dla kierowców samochodu ciężarowego.

Duży odsetek miejsc pracy zgłoszono w zawodach związanych z branżą elektroniczną tj. magazynier, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, inżynier organizacji i planowania produkcji, dyrektor techniczny oraz technik elektronik.

Ponadto pracodawcy z branży budowlanej potrzebowali pracowników w zawodach: murarz, monter ociepleń budynków, robotnik budowlany, cieśla.

pra
po:

Ta

Ż

n

l

I

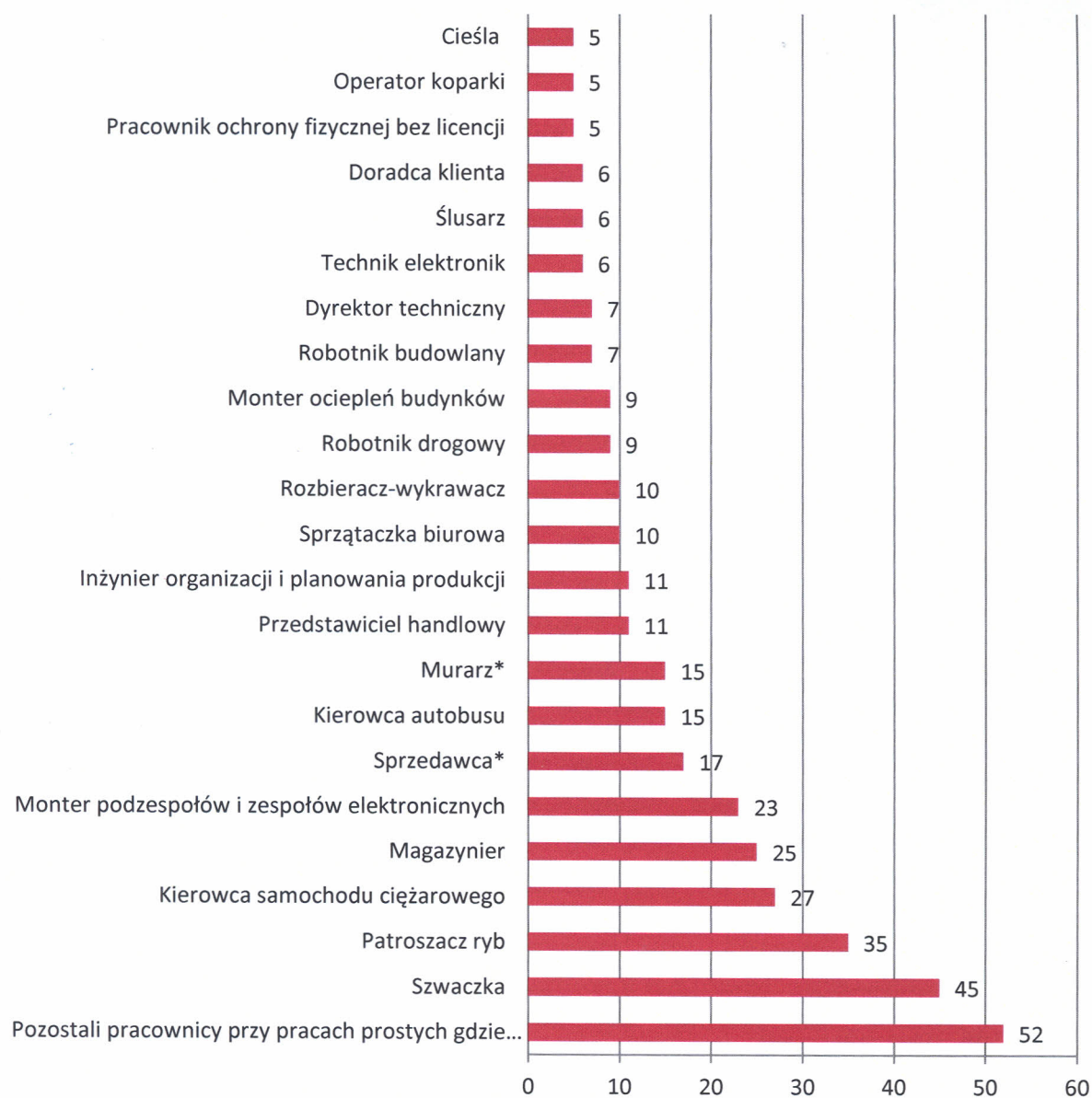
Tabela 29. Najczęściej poszukiwane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy zawody i umiejętności w okresie od 01.01.2013 do 30.09.2013r.

L.p.	Kod zawodu	Zawód	Liczba miejsc pracy ogółem	Dodatkowe informacje o preferowanych umiejętnościach/ kwalifikacjach
1.	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	52	Brak przeciwwskazań do pracy na wysokości (prace głównie przy odśnieżaniu dachów)
2.	753303	Szwaczka	45	umiejętność szycia, mile widziane doświadczenie na danym stanowisku
3.	932904	Patroszacz ryb	35	min. 1 rok doświadczenia na w/w stanowisku
4.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	27	wykształcenie zawodowe; prawo jazdy kat. C; wymagane doświadczenie na danym stanowisku; książeczka sanitarno-epidemiologiczna; zaświadczenie na przewóz rzeczy
5.	432103	Magazynier	25	wykształcenie średnie (preferowane elektryczne bądź elektroniczne), obsługa komputera, prawo jazdy kat .B, wymagane doświadczenie na danym stanowisku min. 1 rok, mile widziana znajomość programu WF - MAG, odpowiedzialność materialna
6.	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	23	preferowane wykształcenie zawodowe lub średnie, zaangażowanie w wykonywanie obowiązków, dyspozycyjność, gotowość do pracy w systemie zmianowym
7.	522301	Sprzedawca	17	wykształcenie min. zawodowe, mile widziane doświadczenie w pracy w sklepie, orzeczenie o niepełnosprawności , książeczka sanitarno-epidemiologiczna lub gotowość do jej wyrobienia, obsługa kasy fiskalnej
8.	833101	Kierowca autobusu	15	wykształcenie zawodowe, preferowane średnie; prawo jazdy kat. D; aktualne badania lekarskie; badania psychotechniczne; zaświadczenie na przewóz osób; niekaralność za przestępstwo umyślne przeciwko mieniu, dokumentom, bezpieczeństwu w ruchu lądowym, ochronie środowiska
9.	711202	Murarz	15	wymagane doświadczenie na stanowisku murarz, brak przeciwwskazań do pracy na wysokościach
10.	332203	Przedstawiciel handlowy	11	wykształcenie średnie lub wyższe , obsługa komputera, prawo jazdy kat. B, wymagane doświadczenie zawodowe na danym stanowisku, komunikatywność,

				przedsiębiorczość, łatwość nawiązywania kontaktów, obowiązkowość, dyspozycyjność, mile widziana znajomość branży w jakiej zgłaszane są zawody
11.	214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	11	Wykształcenie wyższe, obsługa komputera (w szczególności EXCEL), znajomość języka angielskiego w stopniu komunikatywnym
12.	9111207	Sprzątaczką biurową	10	Mile widziane orzeczenie o niepełnosprawności
13.	751104	Rozbieracz-wykrawacz	10	Umiejętność rozbioru mięsa drobiowego, książeczka do celów sanitarno-epidemiologicznych
14.	931205	Robotnik drogowy	9	Brak wymagań
15.	712301	Monter ociepleń budynków	9	wymagane doświadczenie w pracy na danym stanowisku
16.	931301	Robotnik budowlany	7	preferowane wykształcenie zawodowe; wymagane doświadczenie w pracy na budowie; dobra kondycja fizyczna
17.	112015	Dyrektor techniczny	7	Wykształcenie wyższe lub średnie, wymagane doświadczenie zawodowe, biegła znajomość języka koreańskiego w mowie i w piśmie
18.	311408	Technik elektronik	6	Wykształcenie średnie kierunkowe
19.	722204	Ślusarz	6	wymagane doświadczenie zawodowe, gotowość do pracy w systemie zmianowym
20.	524902	Doradca klienta	6	wykształcenie min. średnie, wysoka kultura osobista, doświadczenie zawodowe w placówkach finansowych, komunikatywność, prawo jazdy kat .B
21.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5	Mile widziane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności; niekaralność, dyspozycyjność, obsługa komputera,
22.	811104	Operator koparki	5	uprawnienia na koparkę, wymagane doświadczenie w zawodzie
23.	711501	Cieśla	5	doświadczenie w pracy na danym stanowisku; brak przeciwwskazań do pracy na wysokości; dyspozycyjność, odpowiedzialność
	Pozostałe		214	
Ogółem			575	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w systemie SI SYRIUSZ

Wykres 23. Najczęściej zgłaszane przez lokalnych pracodawców zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli

5. Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe lokalnego rynku pracy jako podstawa do planowania szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych

Poniżej przedstawione zostały potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe jako podstawa do planowania szkoleń i staży ustalone na podstawie dostępnych źródeł zawierających dane pozwalające ustalić kierunki rozwoju zawodowego na lokalnym rynku pracy. W tym celu wykorzystano dane generowane przez System Informatyczny Syriusz Std, a także badania ankietowe prowadzone od stycznia do września 2013 roku wśród osób uprawnionych do szkoleń oraz pracodawców działających na terenie powiatu mławskiego.

Szczególłą uwagę należy zwrócić na zagadnienie dotyczące przygotowania zawodowego dorosłych. Po zmianach w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn.zm.), dotyczących tej formy aktywizacji zawodowej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zainteresowanie ze strony pracodawców drastycznie spadło. Określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2009 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z dnia 16 kwietnia 2009 r.) szczegółowe warunki, sposób i tryb organizowania przygotowania zawodowego dorosłych, sposób refundowania pracodawcy wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych, kwalifikacje wymagane od opiekunów uczestników przygotowania zawodowego dorosłych, warunki i tryb przeprowadzania egzaminu sprawdzającego znacząco ograniczyło dostęp większości pracodawców do tego instrumentu rynku pracy. Od momentu wprowadzenia powyższych zmian, pomimo szerokiej promocji, Powiatowy Urząd Pracy w Mławie nie podpisał żadnej umowy o zorganizowanie przygotowania zawodowego dorosłych. Jak pokazują przeprowadzone badania, pracodawcy działający na terenie powiatu mławskiego w ogóle nie biorą pod uwagę organizowania tego sposobu podnoszenia kwalifikacji zawodowych wśród osób bezrobotnych. Z uwagi na powyższe, w dalszej części raportu niemożliwym było podanie wyników badania i określenie proponowanych kierunków przygotowania zawodowego dorosłych.

5.1. Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe pracodawców i bezrobotnych wynikające z analizy danych zastanych

Ze zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie ofert pracy w okresie 01.01.2013-30.09.2013 r. wynika, iż poza wymaganym doświadczeniem zawodowym najczęściej powtarzającymi się wymaganiami wobec kandydatów do pracy jest umiejętność obsługi komputera, obsługa kasy fiskalnej, uprawnienia do pracy w zawodzie kierowcy samochodu ciężarowego, posiadanie aktualnej książeczka sanitarno– epidemiologicznej oraz prawo jazdy kategorii B.

Do przeanalizowania potrzeb na zawody i specjalności ze strony podaźowej na lokalnym rynku pracy wzięto pod uwagę również subsydiowane oferty pracy oraz oferty stażu zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie w okresie od stycznia do września 2013 roku.

W ofertach tych najczęściej pojawiającym się zawodem jest robotnik gospodarczy, stanowiący około 45% wszystkich ofert pracy zgłoszonych w ramach robót publicznych oraz prac interwencyjnych w analizowanym okresie.

Około 8 % zapotrzebowania pracodawców w ramach subsydiowanych miejsc pracy wpłynęło w zawodzie meliorant. Technik administracji oraz sprzątaczką biurową skupiły zaledwie 7% ogółu w/w ofert pracy. Zestawienie tych danych zawiera poniższa tabela.

Tabela 30. Zapotrzebowanie zgłaszane przez pracodawców w ramach subsydiowanych miejsc pracy w okresie 01.01.2013 - 30.09.2013

L.p.	Kod zawodu	Zawód	Liczba miejsc pracy ogółem
1.	515303	Robotnik gospodarczy	81
2.	931203	Meliorant	14
3.	911207	Sprzątaczką biurową	13
4.	334306	Technik administracji	12
5.	411004	Technik prac biurowych	9
6.	941201	Pomoc kuchenna	4
7.	234201	Nauczyciel przedszkola	3
8.	962906	Woźny	3

9.	341204	Opiekunka środowiskowa	3
10.	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	3
11.	932913	Sortowacz	3
		Pozostałe	30
		Ogółem	178

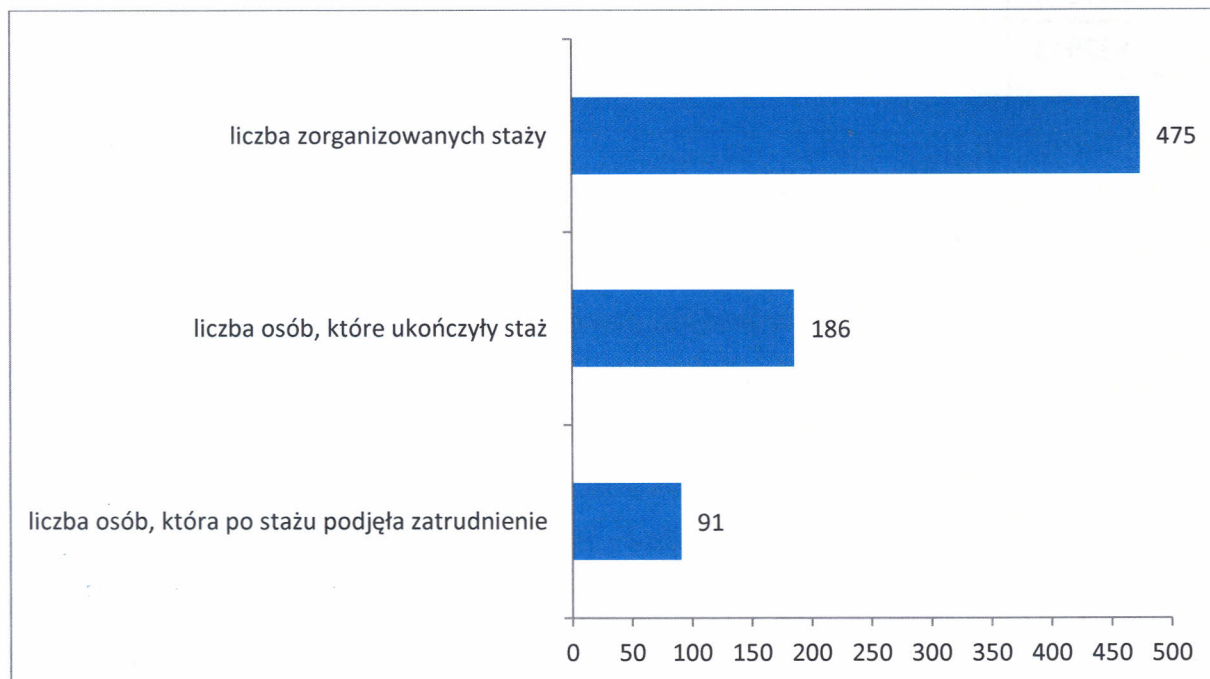
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych z systemu SI SYRIUSZ

W przypadku staży zawodowych podobnie jak w roku ubiegłym pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie w pracach biurowych tworząc stanowiska pracy głównie dla pomocy administracyjnych, pomocy biurowych, referentów, sekretarek.

Wśród pozostałej grupy zawodów, na jakie w małym stopniu istniało zapotrzebowanie ze strony pracodawców warto nadmienić staże zorganizowane dla: magazynierów, recepcjonistów, kosmetyczek, fakturzystów, fryzjerów, konstruktorów-projektantów, kelnerów, sprzedawców, mechaników pojazdów samochodowych, pomocy kuchennych, archiwistów, konserwatorów terenów zieleni, pracowników socjalnych, kucharzy, opiekunek, fizjoterapeutów. Wskazana na wykresie liczba osób, które ukończyły staż, różni się od liczby zorganizowanych staży ze względu na fakt, iż w badanym okresie znaczna część osób bezrobotnych pozostawała w trakcie odbywania stażu zawodowego. Nie została więc wykazana na poniższym wykresie. Dodatkowo w trakcie stażu osoby najbardziej aktywne zgłaszały podjęcia pracy lub naukę w systemie dziennym. Liczba osób, które ukończyły staż nie będzie więc nigdy równa ilości zorganizowanych staży.

Warto zwrócić uwagę na efektywność zorganizowanych staży zawodowych. Po ukończeniu stażu bądź w jego trakcie pracę podjęła około połowa beneficjentów – 49 % (stan na koniec września 2013 roku).

Wykres 24. Dane dotyczące staży zorganizowanych w analizowanym okresie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych monitoringu organizacji staży u pracodawców za okres od 01.01.2013-30.09.2013

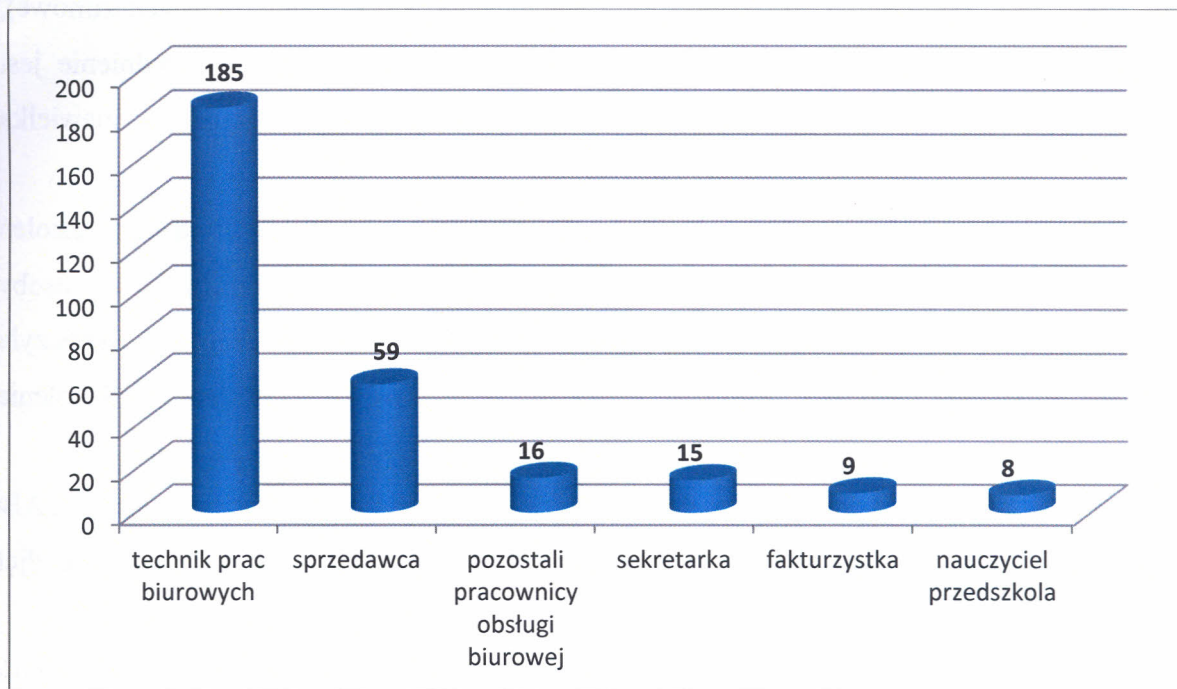
powtórne bę! Urządzenie nabicia może przedłużyć

Liczba osób, które ukończyły staż różni się od liczby zorganizowanych staży. Rozbieżności te wynikają przede wszystkim z tego, iż większość zorganizowanych staży jest nadal kontynuowana, a także z rezygnacji kandydatów, jakie miały miejsce w trakcie odbywania stażu.

Po ukończeniu stażu bądź w trakcie jego trwania pracę podjęła około połowa bezrobotnych (49%).

Poniższy wykres przedstawia zawody, w jakich najczęściej pracodawcy organizowali staże w okresie trzech kwartałów 2013 roku.

Wykres 25. Zawody o największej liczbie zorganizowanych staży

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SI SYRIUSZ

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie zorganizował 10 szkoleń grupowych, których efektywność kształtuje się następująco:

1. Brukarz z uprawnieniami operatora zagęszczarek i ubijaków wibracyjnych – 10%,
2. Murarz – tynkarz – glazurnik – 10%,
3. Opiekunka do osób starszych i dzieci – 40%,
4. Pracownik gospodarczy – uprawnienia SEP do 1 kV oraz wysokościowe – 20%.
5. Profesjonalny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych plus minimum sanitarne – 30%,
6. Pracownik ochrony fizycznej osób i mienia (gr. ośmioosobowa) – 0%,
7. Pracownik ochrony fizycznej osób i mienia (gr. dziesięcioosobowa) – 0%,
8. Kurs komputerowy plus obsługa kas fiskalnych – 0%,
9. Operator wózków jezdniowych plus obsługa komputera – 16,67%,
10. Rozbieracz – wykrawacz – 41,67%,
11. Instalacja kolektorów słonecznych – 0%,
12. Elektryk – uprawnienia SEP do 1 kV – 0%.

Średnia arytmetyczna efektywności wymienionych szkoleń grupowych to 14,03%.

Zasadnym jest poczynienie w tym miejscu uwagi odnośnie dziewięćdziesięciodniowego terminu badania efektywności, który w przypadku szkoleń od nr 6 do 12 jeszcze nie upłynął. Warto też mieć na uwadze, że moment (miesiące zimowe), w którym absolwentom omawianych szkoleń przychodzi ubiegać się o zatrudnienie jest bardzo niekorzystny, bowiem na lokalnym rynku pracy panuje sezonowa stagnacja (niewielka liczba ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców).

Poprzedni rok charakteryzował się dosyć dużą ilością organizowanych szkoleń indywidualnych. Ogółem na wymienione wyżej szkolenia skierowano 182 osoby uprawnionych do szkolenia (jedna osoba nie zgłosiła się na szkolenie, druga nie ukończyła szkolenia bowiem jednostka szkoląca odstąpiła od realizacji szkolenia). Szkolenia indywidualne zrealizowane w 2013 r. charakteryzowały się 58,33% skutecznością.

Powiatowy Urząd Pracy w Mławie organizował również szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”. Ze stu dziewięciu absolwentów tych szkoleń wszystkie osoby podjęły działalność gospodarczą.

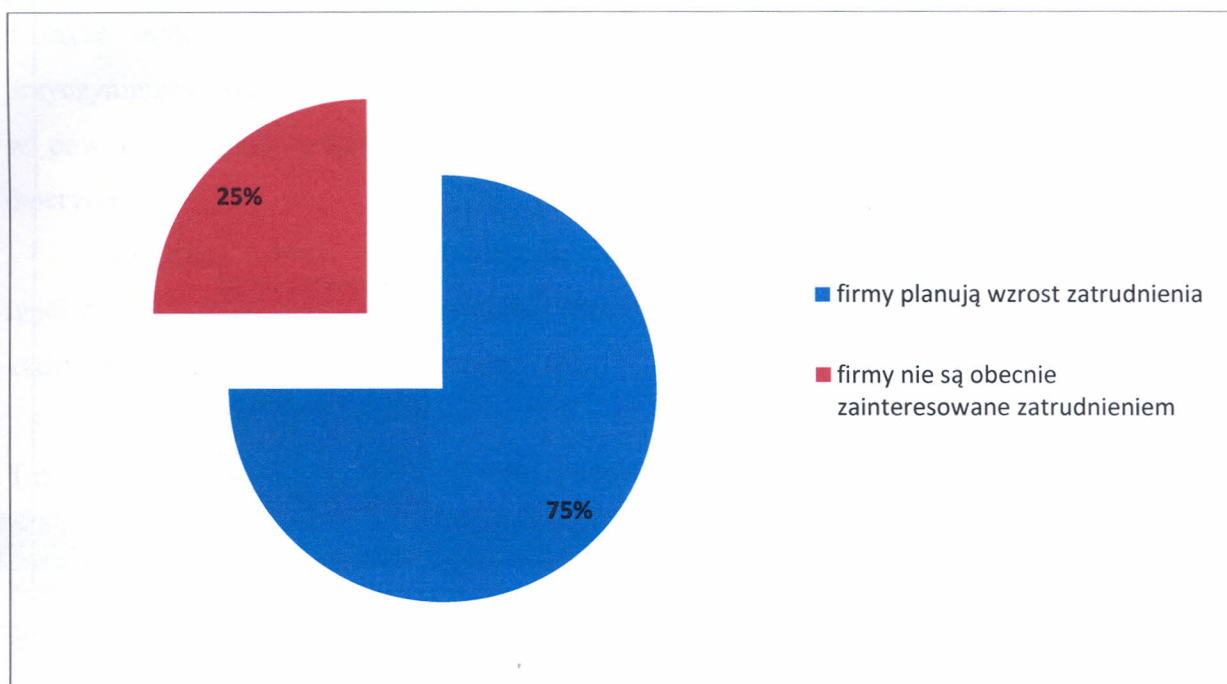
W minionym roku odbyło się także dwanaście edycji szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

5.2. Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe pracodawców i bezrobotnych zidentyfikowane w wyniku badania ankietowego

W okresie od stycznia do września 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Mławie przeprowadził badania ankietowe wśród 200 osób uprawnionych do szkoleń i 100 podmiotów gospodarczych. W punkcie tym zawarto zbiorcze podsumowanie wyników tych badań. Obejmuje on analizę źródeł wtórnych oraz wywiadów bezpośrednich przeprowadzonych z pracodawcami działającymi na terenie miasta Mława i gmin wiejskich wchodzących w skład powiatu. Kwestionariusz skierowany do pracodawców zawiera zarówno wystandaryzowane pytania zamknięte, jak i pytania otwarte. Pośrednicy pracy zajmujący się obsługą pracodawców dotarli do badanej grupy osobiście.

Zapotrzebowanie kwalifikacyjno – zawodowe ze strony pracodawców nierozzerwalne jest z aktualnym ^{zapotrzebowaniem na pracowników} zainteresowaniem zatrudnieniem, które również było badane w przeprowadzonej ankiecie. Na kluczowe pytanie o to, czy pracodawcy planują zwiększyć zatrudnienie, zdecydowana większość odpowiedziała twierdząco. 75 % chce zwiększyć zatrudnienie w swoim przedsiębiorstwie. Natomiast 25 % pracodawców nie jest obecnie zainteresowana przyjęciem nowych pracowników.

Wykres 26. Plany zatrudnieniowe firm w okresie najbliższych 12 miesięcy

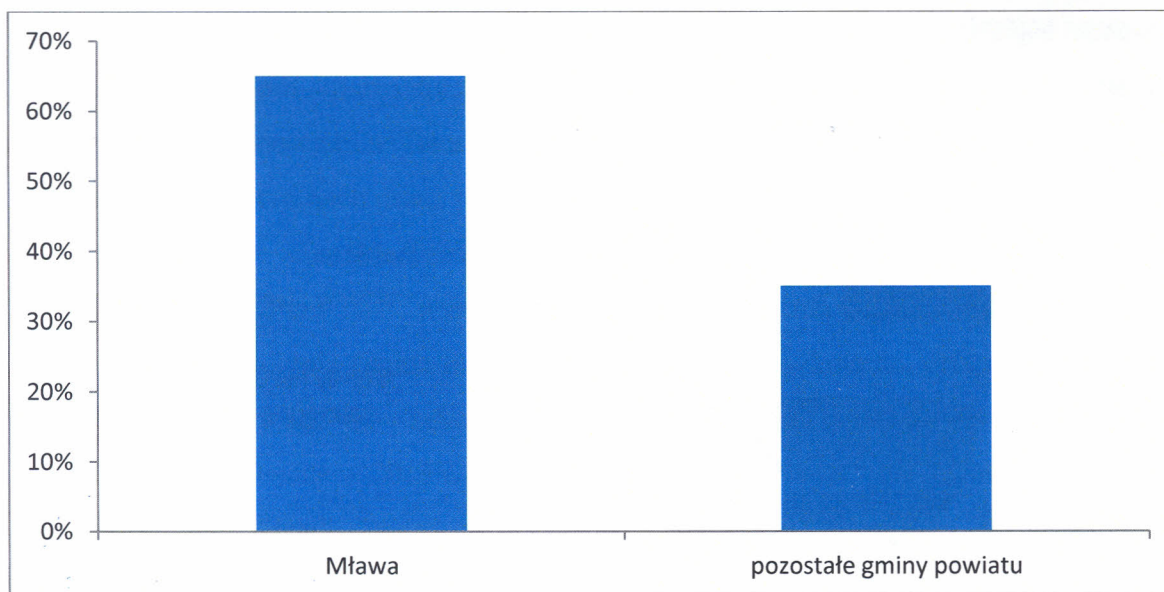

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Jeżeli zaś chodzi o wielkość podmiotu przewidującego zatrudnienie to zdecydowanie największy odsetek przedsiębiorstw w trakcie naboru pracowników to zakłady zatrudniające od 0 do 9 pracowników (42%). Mniejsze zapotrzebowanie na siłę roboczą deklarują firmy zatrudniające od 10 do 49 pracowników (23%) oraz zakłady pracy zatrudniające od 50 do 250 pracowników (20%). Najmniejszy popyt na nowych pracowników odezwują firmy zatrudniające powyżej 250 pracowników (15%).

Czynnikiem wpływającym na plany zatrudnieniowe jest lokalizacja przedsiębiorstwa. Twierdzącą odpowiedź na pytanie „Czy planują Państwo wzrost zatrudnienia” częściej podawali pracodawcy działający na terenie Mławy (65%) niż pracodawcy z pozostałych gmin powiatu (35%), co pokazuje wykres 27.

Wykres 27. Lokalizacja pracodawców deklarujących wzrost zatrudnienia w okresie najbliższych 12 miesięcy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

W poniższej tabeli przedstawiono wskazywane przez pracodawców determinanty warunkujące zapotrzebowanie na nowych pracowników.

Tabela 31. Czynniki wpływające na wzrost zatrudnienia wśród lokalnych pracodawców

Czynniki	%
Rotacja pracowników	30%
Rozbudowa firmy	23%
Wzrost sprzedaży produktów/usług	18%
Zakup maszyn i wprowadzanie nowych technologii	13%
Brak osób o odpowiednich kwalifikacjach	13%
Inne	3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Na pytanie „Z czego wynika zwiększenie zatrudnienia?” około jedna trzecia badanych przedsiębiorców (30%), wskazała rotację pracowników jako jeden z głównych powodów mających wpływ na pojawiające się wolne stanowiska pracy w swoich firmach. Wśród innych

powodów respondenci wskazywali rozbudowę firmy (23%), a także wzrost sprzedaży produktów/wykonywanych usług (18%). Wprowadzanie nowych technologii, zakup maszyn, a także brak w firmach osób o odpowiednich kwalifikacjach to również czynnik przyczyniający się do wzrostu zatrudnienia (13%). Inne czynniki aniżeli wskazane w powyższej tabeli wskazało 3% badanych pracodawców (w tym przejście na rentę, emeryturę).

Analizując wyniki badania okazuje się, że większość pracodawców (89%) w ciągu najbliższego roku nie zamierza zwalniać pracowników, natomiast pewność co do redukcji kadry deklaruje 11% pytaných pracodawców.

Tabela 32. Główne powody redukcji zatrudnienia

Powód	Czy wpłynął na redukcję zatrudnienia?
Sezonowość produkcji i usług	tak
Restrukturyzacja przedsiębiorstwa	tak
Wzrost kosztów pracy	nie
Inne przyczyny	nie
Spadek popytu na dobra i usługi	nie
Zła sytuacja finansowa firmy	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Jako główny powód redukcji zatrudnionych pracowników pracodawcy wymieniają sezonowość produkcji, oraz procesy związane z restrukturyzacją firmy. Firmy te z dystansem podchodzą również do przyjmowania pracowników. W rozmowach z pośrednikami pracy wskazują niewystarczającą motywację kandydatów do podjęcia pracy oraz ich wygórowane oczekiwania względem pracy.

W kolejnej tabeli zostały przedstawione przewidywania zatrudnieniowe pracodawców w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

Tabela 33. Przewidywania zatrudnieniowe pracodawców w ciągu najbliższych 12 miesięcy

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ilość miejsc pracy
1.	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	190
2.	751104	Rozbieracz – wykrawacz	35
3.	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	30
4.	833101	Kierowca autobusu	30
5.	753303	Szwaczka	12
6.	522301	Sprzedawca	10
7.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	8
8.	711202	Murarz	5
9.	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	5
10.	332203	Przedstawiciel handlowy	5
11.	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	5
12.	721204	Spawacz metodą MAG	4
13.	753602	Obuwnik	4
14.	911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	3
15.	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	3
16.	711501	Cieśla	3
17.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	3
18.	814208	Operator wtryskarki	2
19.	512001	Kucharz	2
20.	722314	Tokarz w metalu	2
21.	332302	Zaopatrzeniowiec	2
22.	712301	Monter ociepleń budynków	2
23.	941201	Pomoc kuchenna	2
24.	522305	Mechanik pojazdów samochodowych	2
25.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	1
26.	712601	Hydraulik	1
27.	722204	Ślusarz	1

28.	411004	Technik prac biurowych	1
29.	524902	Doradca klienta	1
30.	752205	Stolarz	1
31.	333390	Pozostali pośrednicy pracy i zatrudnienia	1
32.	821190	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	1
33.	311104	Technik geodeta	1
34.	132301	Kierownik budowy	1
35.	331301	Księgowy	1
36.	412001	Sekretarka	1
37.	524401	Ekspedytor sprzedaży wysyłkowej / internetowej	1
38.	932908	Pomocnik mechanika	1
39.	741201	Elektromechanik	1
40.	214109	Specjalista kontroli jakości	1
41.	216690	Pozostali projektanci grafiki i multimediiów	1
42.	731101	Grawer	1
43.	731690	Pozostali sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	1
Ogółem			388

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Jak widać najwięcej stanowisk respondenci oferują monterom podzespołów elektronicznych oraz rozbieraczom - wykrawaczom (dla tych zawodów przygotowano 56% wszystkich stanowisk). W dalszej kolejności mogą zostać zatrudnieni pracownicy centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center) oraz kierowcy autobusów – 8% wszystkich stanowisk, a także szwaczki (3%). Najmniej propozycji pracy otrzymają: elektromechanicy, pomocnicy mechaników, sekretarki, kierownicy budowy, księgowi, stolarze, ślusarze, hydraulicy, technicy prac biurowych.

Analizując aktualne zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności pracowników na mławskim rynku pracy, należy przyrzeć się stosowanym przez pracodawców kryteriom selekcji pracowników. Dzięki temu można określić tendencje występujące aktualnie na lokalnym rynku pracy oraz profile kandydatów mających największe szanse na znalezienie zatrudnienia.

Tabela 34. Wymagania stawiane przyszłym pracownikom

Wymagania	%
Doświadczenie zawodowe	33%
Odpowiedni poziom wykształcenia	31%
Inne	26%
Posiadanie dodatkowych uprawnień	17%
Obsługa komputera	14%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

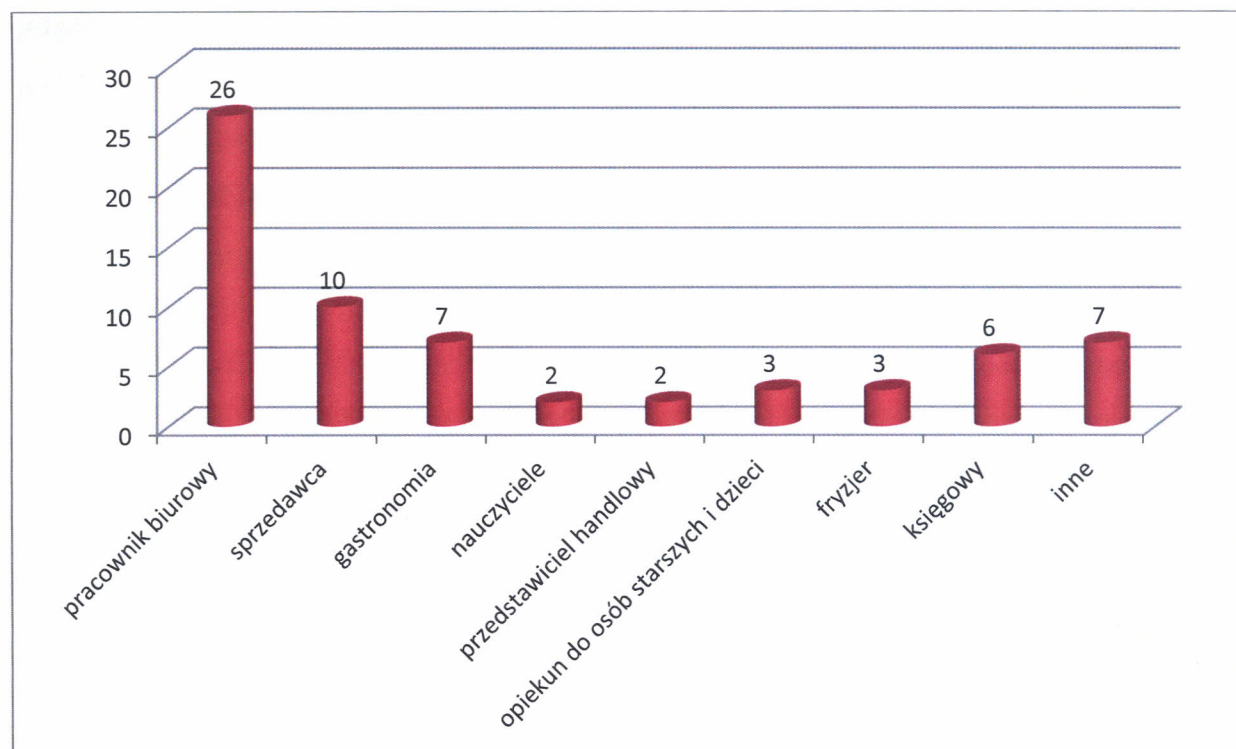
Procenty zawarte w tabeli nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Jak prezentuje powyższa tabela pracodawcy zgłaszając zapotrzebowanie na pracowników najczęściej poszukują osób z doświadczeniem zawodowym (33%), duży nacisk kładą również na poziom wykształcenia kandydatów (31%), posiadanie dodatkowych uprawnień pozwalających na wykonywanie danej pracy (17%). Jedna czwarta badanej populacji przy doborze kadry pracowniczej zwraca uwagę na inne predyspozycje kandydatów aniżeli te wymienione powyżej. W mniejszym stopniu respondenci biorą pod uwagę oraz obsługę komputera (14 %). 26% respondentów wskazuje inne wymagania aniżeli wskazane w ankiecie skierowanej do pracodawców.

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego w miesiącu sierpniu i wrześniu 2013 roku wśród osób zarejestrowanych w PUP wykazały, iż dużym zainteresowaniem cieszy się możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego poprzez staż zawodowy. Z 120 respondentów aż 89 osób wybrało taką drogę rozwoju zawodowego, co daje zadowalające 74% ogółu osób. Z osób, które były w stanie określić kierunek stażu, zdecydowana większość chciałaby odbyć staż w zawodach związanych z handlem oraz branżą usługową – gastronomiczną, m. in. sprzedawca, przedstawiciel handlowy - handlowiec, kucharz, kelner (łącznie 20 osób). W zawodach tych nabywa się przede wszystkim umiejętność obsługi kasy fiskalnej, obsługi klienta w różnych punktach handlowych i usługowych, sporządzania zamówień towaru, przygotowywania i serwowania posiłków. Niezmiennie w obszarze zainteresowań potencjalnych stażystów znajduje się praca biurowa - aż 26 osób – w trakcie której stażyści nabywają umiejętności praktyczne związane z obsługą komputera, pakietu Office, prowadzenia biura, pracy z dokumentami czy obsługi

urządzeń biurowych. W dalszej kolejności wskazywano na zawód nauczyciela - 2 osoby, opiekuna do osób starszych i dzieci - 3 osoby, księgowego - 6 osób, fryzjera - 3 osoby.

Wykres 28. Zapotrzebowanie na staże w podziale na zawody

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z osobami uprawnionymi

5.3. Różnice i podobieństwa potrzeb ze względu na źródło danych

Analizując potrzeby na kwalifikacje i zawody strony popytowej (osoby uprawnione do szkoleń) oraz podażowej rynku pracy (pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem nowych pracowników) okazuje się, że niektóre zawody wskazane przez pracodawców zbieżne są z propozycjami strony popytowej. Różnice w pozostałych przypadkach wynikać mogą z niedostatecznej znajomości realiów na lokalnym rynku osób poszukujących pracy. Z drugiej strony planowane zapotrzebowanie na pracowników w dużej mierze odnosi się do zawodów, do wykonywania których wymagane jest wyłącznie doświadczenie zawodowe i umiejętności z tego doświadczenia płynące. Takie doświadczenie, będąc osobą bezrobotną, można uzyskać poprzez staż zawodowy odbywany u pracodawcy. Pamiętać jednak należy, iż nie wszyscy zarejestrowani jako bezrobotni spełniają warunki niezbędne do skorzystania z tej pośredniej formy aktywizacji.

Wyniki badania pod względem podobieństw wskazują, iż nadal zainteresowaniem ze strony pracodawców jak i osób uprawnionych do szkoleń cieszą się zawody w branży handlowej, budowlanej oraz transportowej. Zawód sprzedawcy według planów zatrudnieniowych badanych pracodawców uplasował się na 7 miejscu. Branży handlowej dotyczą również zawody magazyniera i kasjera. Podobne zainteresowanie takimi kierunkami szkoleń wykazały badane osoby uprawnione. W branży budowlanej zgodność ankietowanych stron dotyczy operatorów sprzętu do robót ziemnych, przede wszystkim operatorów koparko – ładowarki. Niesłabnące zapotrzebowanie dotyczy również zawodu kierowcy samochodu ciężarowego.

Najmniejsze różnice występują w przypadku dotychczas zorganizowanych staży zawodowych oraz zapotrzebowania osób zainteresowanych jego odbyciem. Kierunki staży doskonale odpowiadają na określone przez respondentów zawody, w których chcieliby zdobywać doświadczenie.

5.4. Kierunki szkoleń, staży i przygotowania zawodowego wynikające z analizy danych zastanych

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie realizował szkolenia o następujących kierunkach: pilarz-drwal operator pilarek spalinowych, operator koparki jednonaczyniowej kl. III zmiana specjalności, makijaż permanentny – I specjalizacja, spawanie łukowe elektrodą otuloną 111, spawanie metoda MAG oraz TIG, operator ładowarki jednonaczyniowej kl. III, brukarz z uprawnieniami operatora zagęszczarek i ubijaków wibracyjnych, ABC przedsiębiorczości, kurs korekcji i pielęgnacji rąk, operator koparki jednonaczyniowej kl. II, operator koparko-ładowarki, murarz-tylnik-glazurnik, kurs księgowości-podstawowy, kurs grafiki komputerowej-stopień zaawansowany oraz tworzenia i edycji filmów, kurs tatuażu artystycznego, kurs groomingu, kurs fryzjerski, ADR, elektryk-uprawnienia SEP do 1 kV, kwalifikacja wstępna przyspieszona, operator wózków jezdniowych, szkolenie okresowe kierowców w zakresie bloku programowego kat. C1, C1+E, C, C+E, szkolenie na licencję maszynisty, prawo jazdy kat. C, prawo jazdy kat. CE, opiekunka do osób starszych i dzieci, kurs komputerowy podstawowy, podstawy rachunkowości z elementami księgowości finansowej, szkolenie okresowe kierowców w zakresie bloku programowego kat. D1, D1+E, D, D+E, obsługa maszyn stolarskich, profesjonalny sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej, kurs projektowania ogrodów, prawo jazdy kat. D z B, kurs początkowy dla osób dokonujących napraw i obsługi technicznej urządzeń i instalacji chłodniczych zawierających substancje

kontrolowane oraz dokonujących obrotu tymi substancjami, lakiernik samochodowy, techniki prowadzenia negocjacji, operator koparki jednoznaczyniowej kl. III, spawanie gazowe, pracownik gospodarczy-uprawnienia SEP do 1 kV oraz wysokościowe, profesjonalny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych plus minimum sanitarne, profesjonalny sprzedawca-efektywna sprzedaż i profesjonalna obsługa klienta, wulkanizator, operator agregatów tynkarskich, magazynier, opiekunka-szkolenie uzupełniające, montaż i postprodukcja filmowa CS6, prawo jazdy kat. D z C, kwalifikacja wstępna uzupełniająca w zakresie kat. D1, D1+E, D, D+E, operator betoniarki, akademia makijażu permanentnego, kurs grafiki komputerowej-obsługa programu Adobe Photoshop, kosztorysowanie i prawo budowlane, pracownik ochrony fizycznej osób i mienia, spawanie gazowe blach (311) palnikiem acetylenowo-tlenowym, podstawowy kurs fotografii, warunki obsługi serwisowej przeglądy i weryfikacja stanu technicznego pojazdów, obsługa komputerowego programu WF-MAG, cieśla-zbrojarz, kurs komputerowy plus obsługa kas fiskalnych, obsługa wózków jezdniowych plus obsługa komputera, interpretacja dokumentacji budowlanej, obsługa klienta w recepcji, rozbieracz-wykrawacz, kurs wizażu, operator traków taśmowych, kurs unasieniania bydła i trzody chlewnej, kurs prawa jazdy kat. CE, decoupage, szkolenie podstawowe z BHP PPOŻ oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, kurs języka niemieckiego na poziomie średniozaawansowanym, licówki porcelanowe-warsztaty praktyczne, wprowadzenie do GIS, instalacja kolektorów słonecznych, kurs dietetyka I-II stopień, techniki sprzedaży, profesjonalna obsługa klienta+techniki sprzedaży, diagnoza i terapia dzieci z opóźnionym rozwojem mowy, warunki obsługi serwisowej przeglądy i weryfikacja stanu technicznego pojazdów ciężarowych, AUTOCAD 3D - podstawy.

Z analizy danych zastanych wynika, iż głównymi kierunkami staży zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Mławie były prace biurowe, stanowiące blisko 50% ogółu liczby staży. Drugim jasno określonym kierunkiem nabywania umiejętności i doświadczenia zawodowego przez osoby bezrobotne był zawód sprzedawcy.

5.5. Kierunki dotychczasowych i planowanych szkoleń, staży i przygotowania zawodowego wynikające z badań ankietowych

Na podstawie planu szkoleń na 2013 rok osoby uprawnione mogły korzystać ze szkoleń z zakresu aktywnego poszukiwania pracy oraz szkolne indywidualnych według zapotrzebowania pod uprawdopodobnienie podjęcia zatrudnienia. Oddzielnie należy spojrzeć na zawarte w tymże planie szkolenie ABC Przedsiębiorczości. Była to oferta skierowana do

osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej oraz skorzystaniem z dofinansowania na rozpoczęcie własnej firmy. Ilość osób zaplanowana do przeszkolenia w tym zakresie wynikała ze środków na dotacje, jakimi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Mławie w ramach algorytmu, środków z MPiPS oraz EFS.

W oparciu o wyniki badania potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia oraz biorąc pod uwagę wnioski o sfinansowanie kosztów szkolenia indywidualnego złożone w ostatnich dwóch miesiącach 2013 r. największym zainteresowaniem cieszą się następujące profile szkoleniowe:

- sprzedawca z obsługą kas fiskalnych,
- szkolenia ukierunkowane na uzyskanie uprawnień na wózki widłowe wraz z obsługą oprogramowania magazynowego oraz fakturowania,
- szkolenia przygotowujące do uzyskania uprawnień niezbędnych do wykonywania zawodu kierowcy samochodów ciężarowych, bądź autobusów
- szkolenie „rozbieracz-wykrawacz”,
- szkolenia operatorów maszyn do robót ziemnych.

Są one w dużej mierze zgodne z dotychczas organizowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Mławie kierunkami szkoleń dla osób uprawnionych. Zgodność kierunków staży odnosi się do pracowników biurowych, sprzedawców, pracowników branży gastronomicznej. Odwołując się danych o szkoleniach można zauważyć, iż zapotrzebowanie na kwalifikacje (np. obsługa kasy fiskalne, minimum sanitarne) w zawodzie sprzedawcy rzeczywiście jest duże.

5.6. Różnice i podobieństwa potrzeb ze względu na źródło danych

W porównaniu do badań przeprowadzonych w roku 2012 preferencje szkoleniowe osób zarejestrowanych nie charakteryzowały się zbyt dużą ewolucją. W dalszym ciągu osoby uprawnione są zainteresowane szkoleniami ukierunkowanymi na uzyskanie uprawnień na wózki widłowe wraz z obsługą oprogramowania magazynowego oraz fakturowania, szkoleniem sprzedawcy z obsługą kas fiskalnych, szkoleniami przygotowującymi do uzyskania uprawnień niezbędnych do wykonywania zawodu kierowcy samochodów ciężarowych bądź autobusów, jak również operatorów do robót ziemnych. W porównaniu z rokiem 2012 nowością wśród preferencji szkoleniowych osób uprawnionych jest niewątpliwie szkolenie „rozbieracz-wykrawacz”. Należy w tym miejscu poczynić uwagę, że

wspominane szkolenie ze względu na zainteresowanie osób bezrobotnych, zostało zrealizowane w 2013 r. i jeszcze w miesiącu grudniu z dwunastu uczestników szkolenia zatrudnienie podjęło 5 osób.

Zauważalną różnicą w obszarze szkoleń jest szkolenie z zakresu aktywnego poszukiwania pracy. Żaden wynik badania nie dotyczy tej tematyki, jednak nabycie umiejętności praktycznych z samodzielności na lokalnym rynku pracy przez osoby bezrobotne jest niezbędnym elementem efektywnej aktywizacji zawodowej. Respondenci często nie mają wiedzy i świadomości, iż również posiadanie takich umiejętności ma znaczenie w poszukiwaniu pracy i może znacząco poprawić ich pozycję na rynku pracy. Efektywność zatrudnieniowa w związku z tym, że zakończy się w marcu 2014 r., na koniec 2013 roku wyniosła 34,2 %.

6. Planowana oferta edukacyjna (szkolenia, staże, przygotowania zawodowe dorosłych) powiatu mławskiego

Wysnuwając wnioski z przeprowadzonego badania oraz charakterystyki powiatu mławskiego należy uznać, iż oferowane do tej pory przez Powiatowy Urząd Pracy w Mławie kierunki szkoleń i staży jak najbardziej odpowiadały zapotrzebowaniu na lokalnym rynku pracy.

Preferowane na lokalnym rynku pracy kierunki szkoleń:

- zaawansowane technologie informatyczne wykorzystywane w pracy;
- szkolenia budowlane;
- operator sprzętu ciężkiego;
- opieka nad osobami starszymi i dziećmi;
- sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej;
- magazynier z uprawnieniami na wózki widłowe;
- pracownik ochrony osób i mienia z licencją.

Preferowane na lokalnym rynku pracy staże według zawodów lub umiejętności:

- pracownik biurowy – obsługa komputera, obsługa pakietu Office, obsługa urządzeń biurowych, praca z dokumentami, prowadzenie biura;
- sprzedawca – obsługa kasy fiskalnej, obsługa terminala płatniczego, obsługa klienta, sporządzanie zamówień towaru;
- pracownik gastronomii – przygotowywanie posiłków, obsługa klienta, serwowanie posiłków;

- opiekun – opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, dziećmi.

Doprec o planach PUP

7. Przewidywane kierunki rozwoju powiatu mławskiego

Nowa perspektywa finansowa środków unijnych, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 przyniesie nowe procedury ubiegania się o dofinansowanie projektów w ramach poszczególnych priorytetów oraz uruchomienie środków dopiero w momencie pełnego przygotowania tych procedur. Dodatkowo ze względu na specjalną sytuację województwa mazowieckiego, wynikającą z faktu, że nie będzie zaliczone do regionów słabiej rozwiniętych, wsparcie działań na jego rzecz będzie odbywało się w indywidualny sposób, co może ograniczyć dostępność środków w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Dodatkowo, ubiegając się o dofinansowanie projektu współfinansowanego z EFS, wnioskodawca zobowiązany będzie do zapewnienia wkładu własnego na poziomie 20% wartości projektu (dla porównania w roku 2013 wkład własny nie obowiązywał, dzięki czemu można było wykorzystać przyznane w ramach algorytmu środki na dodatkowe działania aktywizacyjne). W związku z ograniczonymi środkami unijnymi, Urząd będzie dążył do pozyskiwania możliwie największych funduszy również z innych źródeł, pozwalających na utrzymanie świadczonej pomocy na dotychczasowym poziomie.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 za nadrzędny cel rozwoju Mazowsza przyjmuje wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie jako podstawę poprawy jakości życia mieszkańców. Rozwój konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy przyczyni się do szybszego wzrostu gospodarczego regionu. Jego osiągnięcie, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju, będzie implikowało poprawę warunków życia ludności. Przestrzenne równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego złagodzi różnice w poziomie i warunkach życia mieszkańców pomiędzy centrum regionu i jego obszarami peryferyjnymi.

Misja i cele rozwoju regionu określone w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 w pełni znajdują odzwierciedlenie w priorytetach realizowanych w ramach założeń Strategii Rozwoju Powiatu Mławskiego na lata 2014-2020, dostosowane do specyfiki powiatu. Obszarem realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Mławskiego jest teren obejmujący 10 gmin w tym jedną miejską gminę Mława i 9 wiejskich. Priorytetami strategicznymi dla powiatu mławskiego są następujące zagadnienia, które określają również przewidywane kierunki rozwoju powiatu:

- rozwój gospodarki, infrastruktury i zasobów ludzkich,

- rozwój sektora rolnego i zasobów wiejskich,
- rozwój oświaty, kultury i turystyki.

Osiągnięcie celów strategicznych rozwoju powiatu możliwe będzie poprzez realizację działań i zadań w nich zawartych. Oparciem dla zakładanych kierunków rozwoju będą między innymi:

- pobudzanie rozwoju przedsiębiorczości m.in. poprzez promocję przedsiębiorczości i pomoc dla osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- wspieranie wzrostu inwestycji gospodarczych,
- aktywizacja zawodowa ludności i ograniczenie bezrobocia,
- rozwój umiejętności powiązany z potrzebami rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego,
- rozwój systemu edukacji ustawicznej i przekwalifikowań osób dorosłych w powiecie mławskim,
- współpraca środowisk oświatowych, gospodarczych i społecznych (w tym Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie) celem określenia kierunków kształcenia średniego w powiecie,
- wspieranie grup producenckich w rolnictwie i pomoc rolnikom w uzyskiwaniu kredytów i pożyczek na rozwój gospodarstw ekologicznych.

Podsumowanie

Wskutek przemian demograficznych rynek pracy staje przed poważnymi wyzwaniami. Analizując poprzednie lata działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie, zakładane kierunki rozwoju zawodowego osób zarejestrowanych realizowane były w pełni. Środki finansowe pozyskiwane na ustawowe formy aktywizacji zawodowej osób zarejestrowanych w znacznym stopniu pozwalały na zaspokajanie potrzeb zarówno pracodawców jak i bezrobotnych. Ostatnie lata zdecydowanie zmniejszyły możliwości pomocy uczestnikom lokalnego rynku pracy. Należy jednak zauważyć, że dołożono wszelkich starań, by poprawić tę niekorzystną sytuację, pozyskując dodatkowe środki na aktywizację zawodową bezrobotnych (rezerwa finansowa Ministra Pracy i Polityki Społecznej czy pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego). Jako jedyną trudność i ewentualne zagrożenie dla realizacji zamierzonych kierunków szkoleń i staży można upatrywać właśnie w niewystarczających środkach na te działania. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie zamierza jednak wyeliminować taką możliwość poprzez aplikowanie w 2014 roku o środki na programy specjalne, projekty finansowane z EFS czy wspomnianą rezerwę ministerialną, planując wydatkowanie tych środków na instrumenty rynku pracy dopasowane do lokalnego rynku pracy pod względem jego potrzeb i efektywności. Dodatkowe finanse przeznaczone zostaną na wsparcie osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej, wsparcie przedsiębiorców zamierzających tworzyć lub modernizować stanowiska pracy, organizację prac interwencyjnych, robót publicznych oraz staży zawodowych i szkoleń. Preferowane na lokalnym rynku pracy kierunki szkoleń dotyczą: operatorów sprzętu ciężkiego; szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe magazyniera z uprawnieniami na wózki widłowe; rozbieracza-wykrawacza, kadry i płace z elementami księgowości, jak również uprawnień zawodowych dla kierowców oraz szkoleń nastawionych na zaspokajanie indywidualnych potrzeb rynku pracy. Staże na stanowisku sprzedawcy, pracownika biurowego, opiekuna do osób starszych i niepełnosprawnych oraz dzieci, a także dotyczące branży usługowej pozwolą na uzyskanie oprócz umiejętności zawodowych również tak bardzo pożądane przez pracodawców doświadczenie.

Ponadto z przeprowadzonej analizy wynikają następujące wnioski:

- ✓ Powiat mławski ma przede wszystkim charakter rolniczy – w sektorze rolnictwo zatrudnionych jest ponad 34% osób pracujących, co więcej 58,4% ludności zamieszkuje na terenach wiejskich. Wskazaną więc byłaby promocja zatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości na tym obszarze.
- ✓ Najwięcej osób w powiecie mławskim zatrudnionych jest w sektorze przemysłowym i budownictwie – blisko 37%.
- ✓ Od 2011 roku stopa bezrobocia w powiecie mławskim znacznie wzrosła (z 13,3% do 15,3% w XI 2013)
- ✓ Na terenie powiatu mławskiego w 2012 roku było zarejestrowanych 3 995 podmiotów gospodarczych. W okresie analogicznym roku 2011 było ich 4122 – czyli o 127 więcej. Ważna jest zatem pomoc dla osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej oraz wspieranie wzrostu inwestycji gospodarczych. Wśród klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie dofinansowanie na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem.
- ✓ Większość instytucji szkoleniowych to ośrodki szkolenia kierowców. Na terenie powiatu mławskiego działają również inne ośrodki szkolenia zawodowego, jednak brakuje im odpowiedniego zaplecza, które pozwoliłoby na praktyczne zdobywanie kwalifikacji i umiejętności w innych zawodach. Jest to jeden z głównych powodów, dla których Powiatowy Urząd Pracy w Mławie decyduje się na organizację szkoleń poza powiatem.
- ✓ Oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych jest dosyć szeroka. Osoby zainteresowane swoim rozwojem zawodowym mogą wybierać spośród 15 kierunków kształcenia na poziomie zasadniczym zawodowym oraz 20 kierunków technicznych zawodowych. Zjawisko to jest pozytywne, jednak odpowiadając na potrzeby rynku pracy, należałoby zwiększyć ofertę i nabór do klas wielozawodowych, w których uczniowie nabywają konkretne kwalifikacje zawodowe. Klasy wielozawodowe kształcą po kilka osób w danym zawodzie, co znacznie zwiększa ich atrakcyjność zawodową.
- ✓ Najczęściej podnoszonym argumentem w kontekście bezrobocia młodzieży jest brak doświadczenia zawodowego. Dane wskazują, że najczęściej zarejestrowanych osób poniżej 25 roku życia nie posiada żadnego stażu pracy,

co niestety w kontekście atrakcyjności dla pracodawców, nie przemawia na korzyść tych osób.

- ✓ Największą grupę wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nieposiadający zawodu, z czego ponad 50% bezrobotnych do 25 roku życia nie posiada żadnego stażu pracy. Osoby te znacznie częściej tracą pracę, stąd uzasadnienie do podejmowania działań w zakresie szkolenia osób bezrobotnych bez zawodu. Wskazane jest więc umożliwienie tym osobom uzyskania lub uaktualnienia doświadczenia zawodowego poprzez staże i subsydiowane formy zatrudnienia oraz nabycie kwalifikacji zawodowych w ramach szkoleń zawodowych lub kształcenia ustawicznego dorosłych.
- ✓ Niepokoi również fakt, że odsetek osób do 25 roku życia pozostających bez pracy powyżej 6 miesięcy wzrasta. W grupie osób bezrobotnych pozostających bez pracy w kategorii 6-12 odsetek ten wzrósł z 19,47% w IX 2012 roku do 22,07% w IX 2013 roku (o 2,2%), w kategorii 12-24 odsetek wzrósł o 1,29%, zaś w grupie osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy odnotowano wzrost o niecały procent (0,67%). Uzasadnione jest zatem podejmowanie działań w zakresie aktywizowania tej grupy bezrobotnych poprzez np. przekwalifikowania, szkolenia, staże.
- ✓ Należy zwrócić również uwagę na osoby w przedziale wiekowym 25-30 lat, ponieważ stanowią oni 40 % osób w grupie bezrobotnych do 30 roku życia, a ponadto nie są objęci szczególnymi działaniami aktywizacyjnymi. Warto jednak podkreślić, że przygotowywana aktualnie reforma rynku pracy przewiduje podwyższenie granicy wieku z 25 do 30 lat i zaliczenie tej grupy do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.
- ✓ Młodzi ludzie często nie uzyskują wykształcenia adekwatnego do aktualnych potrzeb na rynku pracy. Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych do 30 roku życia stanowią osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, a więc nie posiadające żadnego zawodu wyuczonego. Konieczne jest zatem podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie tej liczby osób bezrobotnych poprzez kierowanie ich na staże mające na celu przygotowanie do wykonywania zawodu oraz szkolenia podwyższające kwalifikacje.
- ✓ Analizując osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia, można stwierdzić, że grupa ta jest słabiej wykształcona. W końcu września 2013 roku najwięcej osób powyżej 50 roku życia zarejestrowanych jako bezrobotne posiadało

wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej (odpowiednio 37,98% i 34,90%).

- ✓ Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia dominują osoby poszukujące pracy powyżej 24 miesięcy (290 osób – 27,89%), oznacza to, że osoby starsze jeśli już trafią do rejestrów urzędów pracy są skazane na dłuższe pozostawanie bez pracy.
- ✓ Spośród zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia najliczniejszą populację stanowiły osoby ze stażem pracy powyżej 20 lat – 42,6% ogółu osób w tej grupie wiekowej. Wbrew pozorom doświadczenie posiadane przez tych bezrobotnych nie wpływa na ich atrakcyjność na rynku pracy, z powodu dezaktualizacji umiejętności zawodowych. Celowym więc jest objęcie wskazanej grupy dodatkowym wsparciem w zakresie aktywizacji zawodowej, głównie poprzez organizację szkoleń, staży zawodowych oraz promocję subsydiowanego zatrudnienia tych osób.
- ✓ Wśród osób powyżej 50 roku życia zdecydowanie dominowali mężczyźni, którzy stanowili 62,5% bezrobotnych w tej grupie wiekowej (46,3% w grupie bezrobotnych do 30 roku życia).
- ✓ Liczba ofert pracy skierowana do osób posiadających wyższe wykształcenie jest mała - zauważyć jednak należy, że małą liczbę ofert pracy rekompensuje znaczna liczba ofert odbywania stażu przede wszystkim na stanowisku pracownika biurowego.

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
Witold Żerański
Witold Żerański

Mława, dnia 28.01.2014r.